

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARU OBEJMUJĄCEGO TEREN DZIAŁKI
NR 38/2, POŁOŻONEJ W OBRĘBIE EWIDENCYJNYM KLESZCZYNIC,
GMINA CZARNA DĄBRÓWKA

OPRACOWANIE
MGR INŻ. MAGDALENA ANDRZEJCZUK

NA ZLECENIE:
PRACOWNIA PROJEKTOWA
IRA IRENA ROMASIUK

DATA OPRACOWANIA: 15 GRUDZIEŃ 2023

SPIS TREŚCI

STRESZCZENIE.....	4
1 WPROWADZENIE	8
1.1 CEL I PRZEDMIOT OPRACOWANIA	8
1.2 PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE OPRACOWANIA.....	8
1.3 ZAKRES OPRACOWANIA.....	8
1.4 METODOLOGIA OPRACOWANIA	8
2 ZAWARTOŚĆ I GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	9
2.1 GŁÓWNE CELE I USTALENIA PROJEKTU DOKUMENTU.....	9
2.2 POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI SZCZEBŁA REGIONALNEGO I LOKALNEGO.....	10
3 ŚRODOWISKO I JEGO POTENCJALNE ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	11
3.1 CHARAKTERYSTYKA STRUKTURY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.....	11
3.1.1 Położenie administracyjne i fizycznogeograficzne.....	11
3.1.2 Położenie zlewniowe.....	12
3.1.3 Zasięg głównych zbiorników wód podziemnych	13
3.1.4 Wody powierzchniowe.....	13
3.1.5 Wody podziemne	13
3.1.6 Warunki klimatyczne.....	13
3.1.7 Budowa geologiczna przy powierzchni.....	14
3.1.8 Surowce mineralne.....	15
3.1.9 Ukształtowanie powierzchni i uwarunkowania geomorfologiczne.....	15
3.1.10 Pokrywa glebowa	16
3.1.11 Biosfera i różnorodność biologiczna	17
3.2 STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I JEGO PRZEKSZTAŁCENIA.....	18
3.2.1 Powietrze atmosferyczne.....	18
3.2.2 Wody powierzchniowe i wody podziemne	19
3.2.3 Klimat akustyczny	19
3.2.4 Promieniowanie elektromagnetyczne	20
3.3 NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA, W TYM ZAGROŻENIE AWARIĄ PRZEMYSŁOWĄ.....	20
3.4 POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	21
4 PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	21
4.1 ISTNIEJĄCE FORMY OCHRONY PRZYRODY	21
4.2 PLANOWANE LUB POSTULOWANE FORMY OCHRONY PRZYRODY	23
4.3 POŁOŻENIE ANALIZOWANEGO OBSZARU NA TLE PONADLOKALNEGO SYSTEMU POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH.....	23
4.4 POTENCJALNE ZAGROŻENIA PRZYRODNICZE.....	24
5 PROGNOZOWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W TYM PROGNOZOWANE ODDZIAŁYWANIA ZNACZĄCE.....	24
5.1 ROŚLINNOŚĆ, ZWIERZĘTA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA.....	25
5.2 FORMY OCHRONY PRZYRODY, W TYM OBSZARY NATURA 2000.....	26
5.3 LUDZIE.....	26
5.4 WODY.....	27
5.5 ZASOBY NATURALNE	28
5.6 POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT.....	28
5.7 POWIERZCHNIA ZIEMI.....	29
5.8 KRAJOBRAZ	29
5.9 ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE	30
6 WNIOSKI	31
6.1 STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM ORAZ IDENTYFIKACJA PRZEWDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ.....	31
6.2 INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	31
6.3 ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE.....	31
6.4 ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW.....	32

6.5 PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	32
SPIS LITERATURY I MATERIAŁÓW WYJŚCIOWYCH	34
ZAŁĄCZNIKI.....	36
OŚWIADCZENIE	36

ZAŁĄCZNIK: MAPA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRESZCZENIE

WPROWADZENIE

Prognoza oddziaływania na środowisko została wykonana do projektu „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 38/2, położonej w obrębie ewidencyjnym Kleszczyniec, gmina Czarna Dąbrówka”, opracowywanego na podstawie Uchwały Nr XLIX/546/2023 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 7 sierpnia 2023 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko uwzględnia ustawowe wymogi formalno-prawne oraz uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie wydane przez: Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Gdańsku i Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Bytowie.

Prognoza oddziaływania na środowisko oraz sam projekt dokumentu pośrednio lub bezpośrednio uwzględniają:

- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym,
- powiązania z dokumentami strategicznymi i planistycznymi szczebla regionalnego i lokalnego.

ZAWARTOŚĆ I GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Projekt „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 38/2, położonej w obrębie ewidencyjnym Kleszczyniec, gmina Czarna Dąbrówka” (zwany dalej projektem mpzp), sporządzony został w celu umożliwienia rozwoju funkcji zgodnie z polityką przestrzenną gminy zawartą w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Projekt mpzp składa się z części tekstowej oraz rysunku. W projekcie mpzp zostały zawarte ustalenia ogólne dotyczące całego obszaru oraz ustalenia szczegółowe dotyczące terenów o poszczególnym przeznaczeniu.

W projekcie mpzp wyróżniono teren o przeznaczeniu MN-US – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług sportu i rekreacji.

CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

1. Obszar projektu mpzp stanowi działka o nr ewidencyjnym 38/2 położonej w obrębie ewidencyjnym Kleszczyniec. Obszar projektu mpzp zlokalizowany jest w gminie Czarna Dąbrówka, pomiędzy miejscowościami Kleszczyniec i Podkomorzyce,
2. Pod względem regionalizacji fizycznogeograficznej Polski, obszar objęty projektem mpzp położony jest w obrębie mezoregionu Wysoczyzna Polanowska (314.46), należącego do makroregionu Pojezierze Zachodniopomorskie (314.4), w podprovincji Pojezierza Południowobałtyckie (314), prowincji Niż Środkowoeuropejski (31),
3. Obszar projektu mpzp zlokalizowany jest w obrębie zlewni rzeki Maleniec (w zlewni elementarnej Maleniec do Strugi Gogolewskiej),
4. W podziale kraju na Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP) - JCWP Maleniec (kod PL RW200017472649),
5. Obszar projektu mpzp położony jest w centralnym fragmencie Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 11, gdzie wyróżnia się trzy piętra wodonośne: czwartorzędowe, paleogeńsko-neogeńskie i kredowe,
6. W granicach obszaru projektu mpzp nie występują naturalne wody powierzchniowe,
7. Pod względem regionalizacji klimatycznej Polski obszar projektu mpzp należy do Regionu Wschodniopomorskiego. Na tle innych regionów wyróżnia się największą liczbą dni z pogodą przymrozkową bardzo chłodną z dużym zachmurzeniem (średnio >19 dni/rok) oraz względnie

częstym pojawianiem się dni przymrozkowych, bardzo chłodnych z jednocześnie notowanym opadem,

8. Przypowierzchniową budowę geologiczną w obrębie obszaru projektu mpzp stanowią utwory doliny odpływu wód fluwioglacjalnych – piaski i żwiry wodnolodowcowe na glinach zwałowych,
9. Obszar projektu mpzp znajduje się w obrębie wysoczyzny morenowej. Z uwagi na zagospodarowanie terenu został on w znacznej części zniwelowany. Obszar położony jest na wysokości ok. 160 m n.p.m. (wysokość bezwzględna). Nachylenie obszaru projektu mpzp w kierunku południowym,
10. W granicach obszaru projektu mpzp nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych, ani obszary i tereny górnicze,
11. W granicach projektu mpzp występują gleby należące do IV-VI klasy bonitacyjnej,
12. Obszar projektu mpzp jest w większości przekształcony antropogenicznie. Na obszarze szatę roślinną stanowi: roślinność segetalna związana z ternami pól uprawnych, płaty zadrzewień, zadrzewienia śródpolne, zieleń ozdobna w obrębie zabudowy mieszkaniowej, pojedynczych okazów drzew rozproszonych po obszarze i wkomponowanych w zabudowę, roślinność ruderalna towarzysząca niektórym fragmentom zabudowy,
13. Obszar projektu mpzp jest stosunkowo ubogi pod względem florystycznym i faunistycznym. Fauna obszaru jest zsynantropizowana i obejmuje typowe gatunki towarzyszące miejskiej zabudowie (jak ptactwo pospolite, gryzonie). Na obszarze nie występują grunty leśne (Ls), ani grunty sklasyfikowane jako zadrzewione i zakrzewione (Lz).

SYSTEM PRZYRODNICZY

Struktura przyrodnicza obszaru projektu mpzp jest wynikiem użytkowania gruntów (działalności człowieka) oraz naturalnych procesów zachodzących w środowisku. Przestrzeń obszaru projektu mpzp posiada typowe cechy przestrzeni przekształconej przez rolniczą działalność człowieka. Obszar projektu mpzp położony jest poza korytarzami ekologicznymi.

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Obszar projektu mpzp położony jest poza obszarowymi formami ochrony przyrody (nie licząc ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów, która obowiązuje na terenie całej Polski – na obszarze projektu mpzp nie stwierdzono występowania gatunków chronionych).

POTENCJALNE ZAGROŻENIA PRZYRODNICZE

W obrębie terenu objętego projektem mpzp nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu ustawy Prawo wodne.

Na obszarze projektu mpzp nie występują tereny kwalifikowane jako rejony predysponowane do występowania ruchów masowych.

Spośród pozostałych zagrożeń przyrodniczych możliwe jest wystąpienie silnych wiatrów i huraganów, nawałnic i gradobić.

PROGNOZOWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W niniejszej Prognozie ocenie poddano ustalenia, które mogą potencjalnie negatywnie i pozytywnie oddziaływać na środowisko. Oceny dokonano w odniesieniu do:

- poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego i kulturowego (z uwzględnieniem zależności między nimi) – roślin, zwierząt i różnorodności biologicznej, ludzi, wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza atmosferycznego, powierzchni i ukształtowania ziemi, krajobrazu, warunków klimatycznych, zasobów naturalnych, zabytków i dóbr materialnych,

- form ochrony przyrody, w tym celu i przedmiotu ochrony oraz integralności obszarów Natura 2000,
- kwalifikacji oddziaływań jako znaczące, oraz podziału oddziaływań na: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne.

W wyniku realizacji ustaleń projektu mpzp nie przewiduje się wystąpienia długotrwałych, znaczących i negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, zarówno w kontekście poszczególnych komponentów przyrody, jaki i współzależności pomiędzy nimi.

Niewielkie oddziaływanie na środowisko wystąpi w trakcie realizacji zagospodarowania, przewidzianego projektem mpzp, co będzie miało przejściowy charakter (krótkoterminowy i chwilowy) i dotyczyć będzie głównie: przekształceń wierzchnich warstw terenu, emisji zanieczyszczeń spalinowych, zanieczyszczeń pyłowych, hałasu, krajobrazu, likwidacji istniejącej roślinności, głównie segetalnej, związanej z zabudowaniami już istniejącymi.

Oddziaływanie na środowisko wystąpi w fazie funkcjonowania zagospodarowania, przewidzianego w projekcie mpzp. Dotyczyć to będzie głównie zdecydowanie pozytywnych zmian w krajobrazie i ładzie przestrzennym (projektowane zagospodarowanie terenu pod względem funkcjonalnym i przestrzennym będzie uwzględniać wymagania ład przestrzennego, urbanistyki i architektury, walory architektoniczne i krajobrazowe).

ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Ustalenia projektu mpzp nie będą oddziaływać transgranicznie.

ROZWIĄZANA ALTERNATYWNE DO ZAPROPONOWANYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Nie proponuje się rozwiązań alternatywnych.

ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Z uwagi na charakter działań proponowanych w projekcie mpzp oraz z racji braku ich znaczącego, negatywnego wpływu na obszary Natura 2000, nie zachodzi konieczność kompensacji przyrodniczej.

W projekcie mpzp zawarto ustalenia, które ograniczą lub zminimalizują skutki oddziaływania przewidzianego zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze. Projekt mpzp ustala zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu które przysłużą się ochronie zasobów przyrodniczych oraz ograniczą lub zminimalizują skutki oddziaływania przewidzianego zagospodarowania przestrzennego na środowisko. Projekt mpzp zawiera także właściwe rozstrzygnięcia dotyczące obsługi wodno-kanalizacyjnej, zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną, oraz obsługi komunikacyjnej i gospodarki odpadami terenów projektowanej zabudowy.

METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Skutki ustaleń projektu mpzp mogą być monitorowane zarówno w fazie inwestycyjnej, jak i po zakończeniu budowy w związku z czym zaleca się powołanie specjalnego zespołu odpowiedzialnego za przeprowadzanie działań z zakresu monitoringu i ewaluacji realizacji założeń zawartych w projekcie mpzp.

W fazie inwestycyjnej wskazane są kontrole: sposobu zabezpieczenia wykopów budowlanych oraz placów budowlanych obsługujących inwestycje przed dostawaniem się zanieczyszczeń do gruntu i wód podziemnych; sposobu wywożenia i unieszkodliwiania odpadów; sposobu wykorzystania ewentualnych mas ziemnych, pochodzących z wykopów; sprawności technicznej sprzętu budowlanego, w kontekście ewentualnych zagrożeń awaryjną; poziomu emisji hałasu oraz zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza; zgodności podejmowanych działań z założeniami przewidzianymi w przyjętej dokumentacji projektowo-wykonawczej.

W fazie po zakończeniu budowy zamierzenia inwestycyjnego pożądane są: kontrola i ocena sposobu wykonania inwestycji, ze szczególnym uwzględnieniem spełnienia wymogów wynikających z ustaleń projektu mpzp oraz projektów budowlanych, kontrola stanu ładu przestrzennego i stanu estetycznego terenów zainwestowanych; monitoring funkcjonowania systemu gospodarki odpadami oraz gospodarki wodno-ściekowej.

Częstotliwość przeprowadzania analiz skutków realizacji postanowień projektu mpzp powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej, określanych w studium i planach miejscowych.

1 WPROWADZENIE

1.1 CEL I PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Celem opracowania jest wykonanie prognozy oddziaływania na środowisko. Przedmiotem prognozy jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 38/2, położonej w obrębie ewidencyjnym Kleszczyniec, gmina Czarna Dąbrówka, opracowywanego na podstawie Uchwały Nr XLIX/546/2023 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 7 sierpnia 2023 r.

1.2 PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE OPRACOWANIA

Podstawę formalno-prawną prognozy oddziaływania na środowisko stanowią:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

1.3 ZAKRES OPRACOWANIA

Zakres merytoryczny prognozy oddziaływania na środowisko uwzględnia:

- Art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko określa,
- uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla analizowanego projektu planu miejscowego, wydane przez:
 - Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Gdańsku,
 - Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Bytowie.

Częścią prognozy oddziaływania na środowisko jest Mapa prognozy oddziaływania na środowisko projektu „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 38/2, położonej w obrębie ewidencyjnym Kleszczyniec, gmina Czarna Dąbrówka”. Ponadto, na część kartograficzną prognozy oddziaływania na środowisko składają się ryciny (tematyczne mapy poglądowe) zamieszczone w poszczególnych rozdziałach opracowania.

1.4 METODOLOGIA OPRACOWANIA

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu miejscowego uwzględnia wytyczne określone w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zastosowano przede wszystkim:

- metodę oceny realizacji celów i działań przewidzianych w projekcie planu, opartą na analizie zgodności treści dokumentu z kryteriami zawartymi w obowiązujących międzynarodowych, krajowych i wojewódzkich dokumentach oraz przepisach, aby stwierdzić komplementarność dokumentu z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- metodę macierzy interakcji, opartą o analizę wpływu przewidzianych w projekcie planu zasad i kierunków zagospodarowania przestrzennego na poszczególne komponenty środowiska, z uwzględnieniem współzależności między nimi.

Prognoza oddziaływania na środowisko opracowywana została równocześnie z projektem planu miejscowego. Współpraca przy ustalaniu rozwiązań zawartych w projekcie planu miejscowego, miała

na celu wyeliminowanie ewentualnych negatywnych skutków tych rozwiązań dla środowiska przyrodniczego.

Przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko, w celu charakterystyki terenu, zasobów środowiska, funkcjonowania ochrony przyrody oraz oceny stanu przekształceń środowiska, wykorzystano m.in.:

- opracowanie ekofizjograficzne podstawowe, wykonane na potrzeby sporządzenia przedmiotowego planu miejscowego,
- dokumenty strategiczne i planistyczne szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego,
- materiały i publikacje z dziedziny ochrony środowiska i monitoringu stanu środowiska,
- materiały kartograficzne (mapy tematyczne, mapy topograficzne),
- akty prawne, obowiązujące na chwilę opracowania prognozy,
- informacje zebrane w trakcie wizji lokalnej,
- literaturę branżową i naukową.

2 ZAWARTOŚĆ I GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1 GŁÓWNE CELE I USTALENIA PROJEKTU DOKUMENTU

Projekt „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 38/2, położonej w obrębie ewidencyjnym Kleszczyniec, gmina Czarna Dąbrówka” (zwany dalej projektem mpzp), sporządzony został w celu umożliwienia rozwoju funkcji zgodnie z polityką przestrzenną gminy zawartą w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Regulacje zawarte w projekcie mpzp dotyczą przeznaczenia terenu oraz określenia sposobu zagospodarowania i warunków zabudowy, z uwzględnieniem zakresu ustaleń określonych w Ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W projekcie mpzp wyróżniono dwa tereny:

- RZM – teren zabudowy zagrodowej,
- RNR-RZM – teren gruntów ornych oraz upraw lub zabudowy zagrodowej.

Znaczenie dla środowiska przyrodniczego i jego zasobów mają ustalenia szczegółowe dotyczące terenów o poszczególnym przeznaczeniu, w tym zwłaszcza dotyczące:

- przeznaczenia terenu funkcjonalnego (podstawowego oraz uzupełniającego),
- zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu,
- zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych,
- warunków, zasad i standardów kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu:
- szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy,
- zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

2.2 POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI SZCZEBLA REGIONALNEGO I LOKALNEGO

Rozstrzygnięcia zawarte w projekcie mpzp zostały przeanalizowane w odniesieniu do następujących dokumentów strategicznych i planistycznych szczebla regionalnego i lokalnego:

- Program Ochrony Środowiska województwa pomorskiego na lata 2018 – 2021 z perspektywą do roku 2025 – wskazuje wojewódzkie priorytety i cele ochrony środowiska wraz z działaniami prowadzącymi do ich osiągnięcia. Dokument wyznacza szereg priorytetów dotyczących ochrony zasobów przyrodniczych, zwiększania zasobów leśnych czy cennych gruntów rolnych, wskazuje na racjonalną gospodarkę eksploatacyjną ale także skupia się na kierunkach rekultywacji czy na programach redukujących zanieczyszczenia z różnych źródeł.
- Program ochrony środowiska dla powiatu bytowskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025 – głównym celem jest wskazanie podstawowych problemów w zakresie ochrony środowiska w regionie oraz przedstawienie perspektywicznych kierunków ich rozwiązywania. W programie uwzględniono także wszystkie aspekty ochrony środowiska i zrównoważonego użytkowania jego zasobów.
- Strategia Rozwoju Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2023-2030 – przedstawia strategiczne i operacyjne cele rozwoju gminy w odniesieniu do stanu istniejącego – diagnozy, przedstawiając jednocześnie możliwość i czas osiągnięcia i ewaluacji założonych rozwiązań.
- Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2018-2021 z perspektywą do 2024 r. – wskazuje na konieczność ochrony poszczególnych elementów środowiska w gminie wskazuje na problemy oraz wyznacza kierunki ich rozwiązywania.
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Czarna Dąbrówka – wskazuje prognozowane oszczędności energii, prognozowany wzrost produkcji energii ze źródeł odnawialnych, prognozowaną redukcję emisji CO₂,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarna Dąbrówka – dokument przyjęty na mocy Uchwały nr XVIII/222/2020 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 28 września 2020 r. Obszar objęty projektem mpzp zlokalizowany w obrębie terenu wskazanego w Studium jako *tereny obsługi i produkcji rolnictwa, w tym zabudowa zagrodowa i rybactwo oraz tereny rolnicze z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej* jako funkcji dominującej.

Do najważniejszych ustaleń z zakresu ochrony środowiska wymienione w Studium gminy Czarna Dąbrówka należą:

- *zachowanie istniejących wartości środowiska i jego walorów krajobrazowych;*
- *zachowanie specyfiki i walorów krajobrazu przyrodniczo – kulturowego.*

Projekt mpzp i jego ustalenia są powiązane z ustaleniami przyjętymi w Studium, a ich wdrożenie przysłuży się osiągnięciu kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy. Realizacja zagospodarowania przewidzianego w projekcie mpzp wpisuje się w potrzeby rozwojowe gminy Czarna Dąbrówka.

- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru obejmującego teren działki nr 38/2, położonej w obrębie ewidencyjnym Kleszczyniec, gmina Czarna Dąbrówka – zgodnie z Opracowaniem ekofizjograficznym *jako podstawowe zasady ochrony i kształtowania walorów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu należy:*
 - *Nie dopuścić do fragmentacji i trwałości obszarów leśnych i zadrzewionych;*
 - *Planowane zagospodarowanie terenów nie może prowadzić do znaczącego pogorszenia stanu czystości wód powierzchniowych oraz podziemnych;*
 - *Planowane zagospodarowanie terenów nie może prowadzić do znaczącego pogorszenia stanu zanieczyszczenia atmosfery – należy uwzględnić obowiązek przyłączania budynków do sieci*

ciepłowniczej, zachowanie układu zabudowy zapewniającej przewietrzenie, stosowanie maksymalnie wysokich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej towarzyszącej zabudowie, wprowadzenie zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu,

- Kształtowanie nowego zagospodarowania w sposób umożliwiający zachowanie pełnych możliwości funkcjonowania ekosystemów;
- Lokalizację wyłącznie działalności gospodarczych nieuciążliwych dla środowiska przyrodniczego oraz ludności lub wyposażonych w infrastrukturę ograniczającą te uciążliwości.

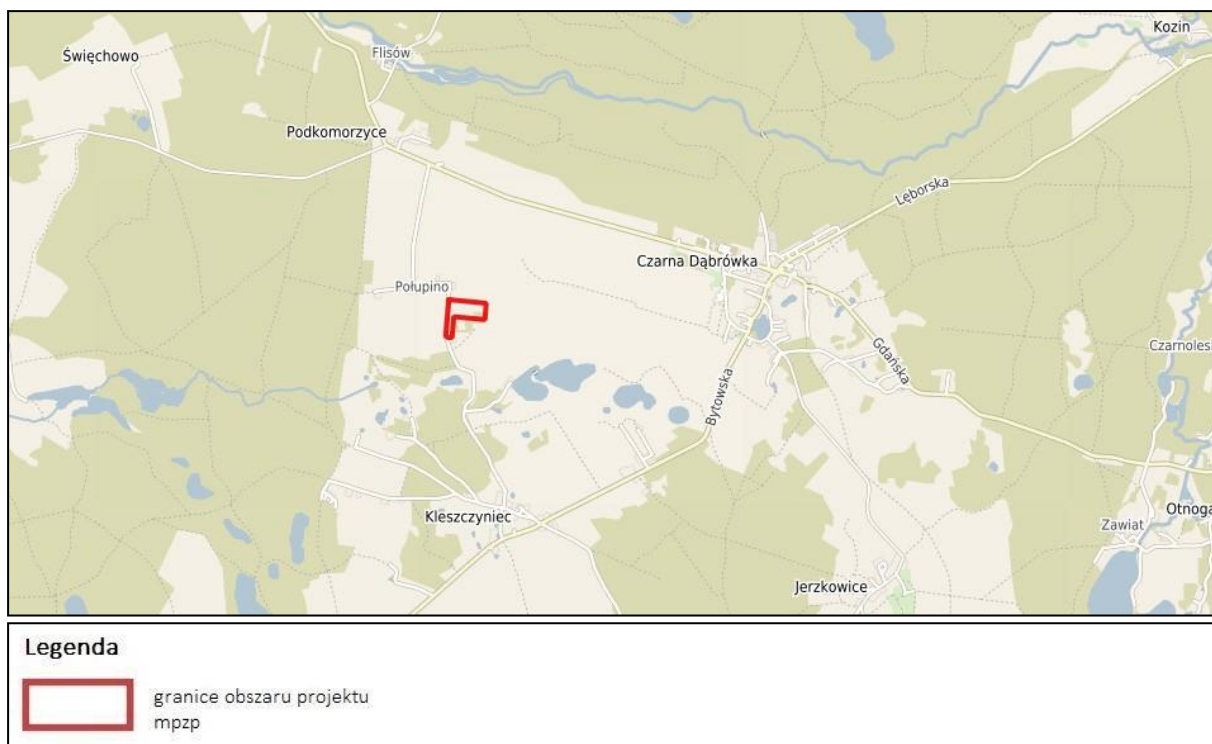
Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, unijnym i krajowym, jak również strategicznych dokumentów na poziomie regionalnym i lokalnym, zostały uwzględnione w projekcie mpzp (w zakresie racjonalnych zasad kształtowania przestrzeni objętej projektem mpzp, uwzględnia on także uwarunkowania wynikające z zapisów dokumentów strategicznych z zakresu ochrony środowiska przyrodniczego), dla którego sporządzona została niniejsza prognoza.

3 ŚRODOWISKO I JEGO POTENCJALNE ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

3.1 CHARAKTERYSTYKA STRUKTURY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

3.1.1 POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE I FIZYCZNOGEOGRAFICZNE

Teren będący przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko (dalej: obszar projektu mpzp) stanowi działka o nr ewidencyjnym 38/2 położonej w obrębie ewidencyjnym Kleszczyniec. Obszar projektu mpzp zlokalizowany jest w gminie Czarna Dąbrówka, pomiędzy miejscowościami Kleszczyniec i Podkomorzyce. W granicach projektu dominuje użytkowanie rolnicze. We wschodniej części znajduje się zadrzewienie, zaś w części południowej występuje zabudowa jednorodzinna. Zasięg obszaru objętego projektem mpzp zaprezentowano poniżej:

Ryc. 1: Lokalizacja obszaru objętego projektem mpzp

Materiał źródłowy: opracowanie własne według Geoportalu

Obszar projektu mpzp położony jest w północnej Polsce, środkowo-zachodniej części województwa pomorskiego, północnej części powiatu bytowskiego, centralnej części gminy wiejskiej Czarna Dąbrówka. Gmina Czarna Dąbrówka leży w tzw. Szwajcarii Kaszubskiej. Powierzchnia gminy wynosi 298,1 km². Na terenie gminy krzyżują się drogi:

- droga wojewódzka nr 210 (Unichowo – Słupsk)
- droga wojewódzka nr 211 (Żukowo – Nowa Dąbrowa)
- droga wojewódzka nr 212 (Osowo Lęborskie – Kamionka).

Pod względem podziału fizycznogeograficznego obszar objęty projektem mpzp położony jest w obrębie mezoregionu Wysoczyzna Polanowska (314.46), należącego do makroregionu Pojezierze Zachodniopomorskie (314.4), w podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie (314), prowincji Niż Środkowoeuropejski (31)¹.

Wysoczyzna Polanowska (314.46) stanowi wewnętrzną część morenowego pasma pojeziernego. Jest obszarem przejściowym między nisko położonymi terenami równinnymi Pobrzeża Koszalińskiego a wyższymi partiami ciągu wzniesień moren czołowych Pojezierza Bytowskiego. Przez mezoregion przepływają duże rzeki przymorskie – Radew, Grabowa, Wieprza, Słupia i Łupawa. Mezoregion cechuje się znacznym zalesieniem z przewagą lasów mieszanych. Pod względem występowania zbiorowisk leśnych potencjalnej roślinności naturalnej występują tu zarówno kwaśne i żyzne buczyny, jak również bory mieszane i sosnowe. Licznie reprezentowana jest roślinność torfowiskowa.²

3.1.2 POŁOŻENIE ZLEWNIOWE

Obszar projektu mpzp zlokalizowany jest w obrębie³:

- zlewni rzeki Maleniec (w zlewni elementarnej Maleniec do Strugi Gogolewskiej) – strumień o długości ok. 9,6 km. Początek bierze na południe od wsi Czarna Dąbrówka, na wysokości ok. 130 m n.p.m. Uchodzi do Skotawy na południe od wsi Gogolewo na wysokości ok. 62,7 m n.p.m. W zlewni cieku położone są zbiorniki wodne, m.in. Kopieniec Mały (3,88 ha), Kopieniec Średni (10,04 ha), Kopieniec (11,16 ha);
- jednostce podziału kraju na Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP)⁴ - JCWP Maleniec (kod PL RW200017472649) – jest to zlewnia JCWP rzeczna, o typie potoku nizinnego piaszczystego, statusie naturalnej części wód i powierzchni łącznej 48,24 km²;
- Jednolitej Części Wód Podziemnych⁵ JCWPd nr 11 (kod PLGW200011), o łącznej powierzchni zlewni wynoszącej 3 969,0 km²; główne zlewnie w obrębie JCWPd - Słupia, Łupawa, Łeba.

Dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) oraz Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) występujących w obrębie obszaru projektu mpzp obowiązuje „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” . Określono w nim następujące cele środowiskowe:

- dla JCWP będących w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału; dla pozostałych JCWP celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego (w przypadku JCWP naturalnych) albo co najmniej dobrego potencjału ekologicznego (w przypadku JCWP silnie zmienionych bądź sztucznych);
- dla JCWPd celami będą: zapobieganie dopływowi i/lub ograniczanie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych; zapobieganie pogarszania się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w RDW); zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem

¹ Solon J. et al., 2018. Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. *Geographia Polonica*, vol. 91, no. 2, pp. 143-170.

² Kondracki J., 2000, *Geografia regionalna Polski*, Wydanie 2 poprawione, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

³ Hydroportal ISOK.

⁴ Jednolita Część Wód Powierzchniowych oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał, lub ich części, morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

⁵ Jednolita Część Wód Podziemnych jest podstawowym jednostkowym obszarem ochrony i gospodarowania wodami podziemnymi. Oznacza określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych.

wód podziemnych; wdrożenie działań niezbędnych do odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka; dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

3.1.3 ZASIĘG GŁÓWNYCH ZBIORNIKÓW WÓD PODZIEMNYCH

Obszar projektu mpzp położony jest poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.⁶

3.1.4 WODY POWIERZCHNIOWE

Wody powierzchniowe zajmują 1 279 ha, czyli 4,29% obszaru gminy. W granicach gminy Czarna Dąbrówka do wód powierzchniowych należą m.in. Łupawa, Słupia, Skotawa, Bukowina, Pogorzelica oraz inne pomniejsze cieki i bezimienne strumienie śródleśne, włączone w system rowów melioracyjnych.

Teren gminy położony jest w dorzeczu rzeki Wisły, a przeważająca jej część leży na obszarze zlewni rzeki Łupawy. Fragment obszaru położonego na północy jest odwadniany przez liczne cieki zlewni rzeki Łeby, a południowo-zachodni należy do zlewni rzeki Słupi.

W granicach obszaru projektu mpzp nie występują naturalne wody powierzchniowe.

3.1.5 WODY PODZIEMNE

Obszar projektu mpzp położony jest w centralnym fragmencie Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 11, gdzie wyróżnia się trzy piętra wodonośne: czwartorzędowe, paleogeńsko-neogeńskie i kredowe⁷:

- pierwszy poziom wodonośny (czwartorzędowy) – występuje na głębokości od 1 m do 150 m p.p.t.; na poziomie tym zachodzi przepływ lokalny wód, który miejscami jest nie izolowany od powierzchni terenu, a miejscami jest to poziom międzymorenowy górny; poziom ten zasilany jest przede wszystkim przez infiltrację bezpośrednią oraz dopływ lateralny oraz częściowo tylko ascenzję z głębszych poziomów wodonośnych;
- drugi poziom wodonośny (paleogeńsko-neogeński) – występuje na głębokości od 50 m do 210 m p.p.t.; na tym poziomie zachodzi przepływ pośredni w zagregowanych poziomach: międzymorenowym dolnym połączonym z poziomem mioceńskim oraz poziomem międzymorenowym dolin kopalnych połączonym z poziomem mioceńskim i oligoceńskim. Zasilanie zachodzi tutaj pośrednio przez przesączanie z płytszych poziomów wodonośnych oraz przez ascenzję z głębszych poziomów wodonośnych, a także dopływ lateralny;
- trzeci poziom wodonośny (kredowy) – występuje na głębokości od 120 m do 340 m p.p.t.; w poziomie tym dochodzi do przepływu regionalnego. Wiek tych wód został określony na kilkanaście tysięcy lat. Miejscami jednak słodkie wody mogą być pod wpływem słonych wód podłoża.

3.1.6 WARUNKI KLIMATYCZNE

Klimat obszaru projektu mpzp cechuje zwiększona wilgotność powietrza, wyrównany termiczny profil dobowy i roczny, a lasy spełniają rolę naturalnych pasów wiatrochronnych.

Pod względem regionalizacji klimatycznej Polski obszar projektu mpzp należy do Regionu Wschodniopomorskiego. Na tle innych regionów wyróżnia się największą liczbą dni z pogodą przymrozkową bardzo chłodną z dużym zachmurzeniem (średnio >19 dni/rok) oraz względnie częstym

⁶ Główne zbiorniki wód podziemnych to struktury geologiczne zasobne w wodę, które stanowią lub mogą stanowić w przyszłości strategiczne zasoby wód podziemnych do wykorzystania dla zaopatrzenia ludności i podstawowych gałęzi gospodarki wymagających wody wysokiej jakości. GZWP stanowią najcenniejsze fragmenty jednostek hydrostrukturalnych i systemów wodonośnych. Wymagają one szczególnej ochrony w zakresie stanu chemicznego i ilościowego wód podziemnych oraz kontroli zarządzania zasobami, z zachowaniem priorytetu dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia i zaspokojenia niezbędnych potrzeb gospodarczych.

⁷ Na podstawie karty informacyjnej JCWPd nr 11, Państwowy Instytut Geologiczny.

pojawianiem się dni przymrozkowych, bardzo chłodnych z jednocześnie notowanym opadem. Z kolei dni bardzo ciepłych z opadem obserwuje się tu, w porównaniu z innymi, najmniej oraz szczególnie mało dni z pogodą bardzo ciepłą, pochmurną, z opadem.⁸

Na obszar ten oddziałuje chłodny i wilgotny klimat atlantycki oraz ciepły i suchy klimat kontynentalny. Przeważają wiatry z kierunków zachodnich. Na przedwiośniu i w okresie późnojesiennym mają one dość często cechy wiatrów huraganowych. Wiatry z północnego zachodu niosą masy powietrza polarno-morskiego, wilgotnego, powodując ocieplenie zimą i ochłodzenie latem. Wiatry południowo-zachodnie przynoszą powietrze zawierające również dużo wilgoci, ale cieplejsze. W okresie wiosny wieją często wysuszające wiatry wschodnie. Częstym zjawiskiem na omawianym terenie są przymrozki późne - wiosenne, szczególnie dotkliwe w uprawach i młodnikach oraz mniej szkodliwe – przymrozki wczesne-jesienne. Ogólnie można stwierdzić, że klimat omawianego terenu należy do łagodnych. Amplituda temperatur lata i zimy nie jest wysoka, co stwarza sprzyjające warunki dla rozwoju gatunków drzewiastych.⁹

Dane meteorologiczne za 2022 rok, w ujęciu rocznym oraz za miesiące styczeń i lipiec, w odniesieniu regionu, w jakim zlokalizowana jest gmina Czarna Dąbrówka i obszar projektu mpzp przedstawiono poniżej:

Tab. 1: Podstawowe dane meteorologiczne dla regionu w jakim zlokalizowana jest Gmina Czarna Dąbrówka i obszar projektu mpzp – dane średnioroczne za 2022 r. oraz średniomiesięczne za styczeń i lipiec 2022 r.

WSKAŹNIK	STYCZEŃ	LIPIEC	CAŁY ROK
Temperatura średnia	ok. (0)°C – (+1)°C	ok. (+17)°C – (+18)°C	ok. (+9)°C – (+10)°C
Suma opadu	50 – 60 mm	70 – 90 mm	750 – 800 mm
Uśłonecznienie	40 – 50 h	260 – 280 h	1900 – 2000 h

Materiał źródłowy: opracowanie własne na podstawie danych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMGW).

3.1.7 BUDOWA GEOLOGICZNA PRZYPOWIERZCHNIOWA

Wysoczyzna Polanowska jest pokryta osadami czwartorzędowymi pochodzenia lodowcowego. Powierzchnię budują utwory plejstoceńskie, głównie piaski i żwiry sandrowe zlodowacenia północnopolskiego. Mniej liczne są gliny zwałowe, piaski i żwiry lodowcowe z wyspowo zaznaczającymi się żwirami, piaskami, głazami i glinami moren czołowych, a miejscami także z piaskami i mułkami kemów.¹⁰

Teren gminy Czarna Dąbrówka położony jest w zasięgu niecki brzeżnej usytuowanej w obrębie obszaru obniżonego podłoża krystalicznego. Omawiany obszar i gmina Czarna Dąbrówka objęte były w całości zlodowaczeniami (w kolejności chronologicznej): północno-wschodniopolskim (inaczej: podlaskim), południowopolskim oraz środkowopolskim oraz północnopolskim (inaczej: bałtyckim), co widoczne jest w niehomogeniczności podłoża, w którym znajdują się różne piętra strukturalne.

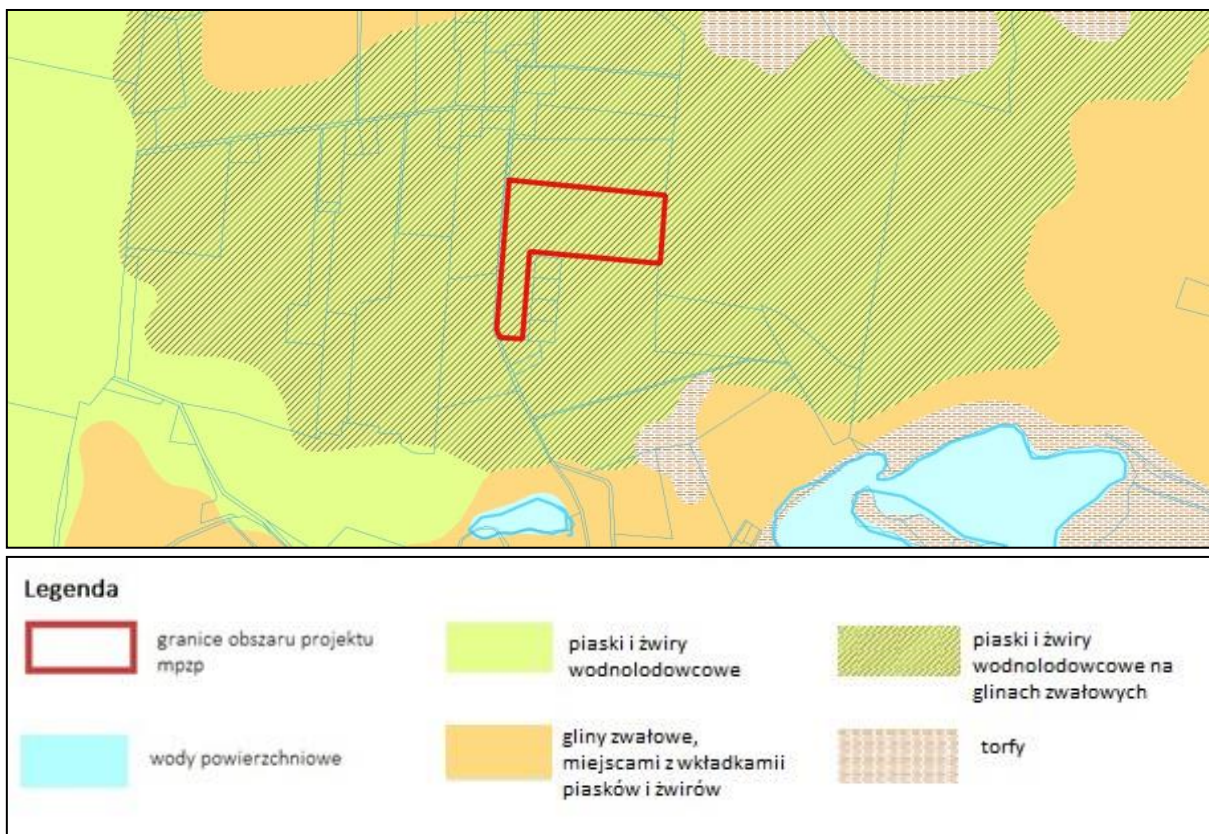
Gliny zwałowe budują głównie morenę denną, w skali gminy tworzą odizolowane dolinami odrębne płyty. Gлина zwałowa często przykryta jest cienką warstwą piasków lub nawet piasków ze żwirem. Pagórki występujące na terenie gminy zbudowane są głównie przez piaski o różnej ziarnistości z przewarstwieniami piasków gliniastych (odsłonięcia w Rokicinach i Mydlita).

Przypowierzchniową budowę geologiczną w obrębie obszaru projektu mpzp stanowią utwory doliny odpływu wód fluwioglacjalnych – piaski i żwiry wodnolodowcowe na glinach zwałowych.

⁸ Woś A., 1999, *Klimat Polski*, wyd. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

⁹ Ibid.

¹⁰ Augustowski B. (red.), 1976, *Pojezierze Kaszubskie*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław.

Ryc. 2: Budowa geologiczna rejonu obszaru projektu mpzp

Materiał źródłowy: opracowanie na podstawie *Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski*, Państwowy Instytut Geologiczny

3.1.8 SUROWCE MINERALE

Na obszarze projektu mpzp nie występują złoża surowców udokumentowanych. Najbliżej położone udokumentowane złoża surowców mineralnych znajduje się w odległości ok. 3 km w kierunku południowym. Złoże Nożyno to złożo kruszywa naturalnego - złożo piasku ze żwirem o powierzchni ok. 19 907 m².

Obszar gminy Czarna Dąbrówka jest położony w granicach obszaru o wstępnie udokumentowanym potencjale występowania gazu ziemnego w łupkach dolnego paleozoiku.

3.1.9 UKSZTAŁTOWANIE POWIERZCHNI I UWARUNKOWANIA GEOMORFOLOGICZNE

Rzeźba terenu została ukształtowana przez szereg różnych czynników, spośród których decydującą rolę odegrał lądolód skandynawski oraz wody fluwioglacjalne. Z tego względu rzeźba jest określana jako glacialna. Kolejnym czynnikiem mającym wpływ na rzeźbę jest późniejsza działalność erozyjno – akumulacyjna rzek.¹¹

W obrębie gminy występują trzy podstawowe jednostki morfologiczne:¹²

- a) wysoczyzna morenowa – jest przeważnie płaska lub lekko pofałdowana, urozmaicenie rzeźby wysoczyzny występuje w północno-zachodniej części (wyniesienie morenowe w strefie doliny Skotawy) i części środkowo-wschodniej,
- b) równiny sandrowe – stanowią szlak sandrowy Pradoliny Pomorskiej. W obrębie gminy wyróżnia się kilka poziomów sandru: pierwszy poziom (w sąsiedztwie górnego biegu rzeki Łupawy) zalega na wysokości 140 m n.p.m., drugi poziom położony około 130 m n.p.m. – położony jest na zachód i wschód od rynny jeziora Jasień. W okolicy doliny Łupawy na północ od Czarnej Dąbrówki występuje na wysokości powyżej 130 m n.p.m. Na zachód od rynny

¹¹ Skonka Cz., 1990, *Śladami Józefa Wybickiego na Pomorzu*, Wydawn. Pomorskie, Gdańsk.

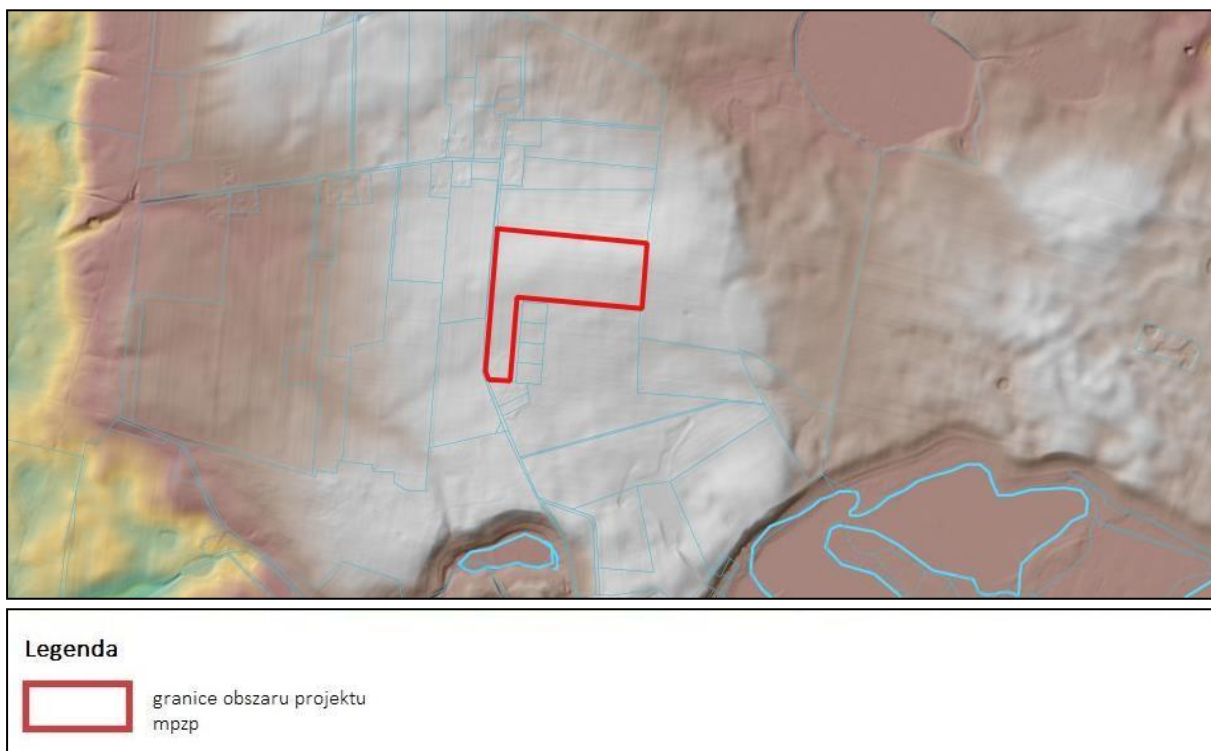
¹² Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Czarna Dąbrówka na lata 2018 – 2021 z perspektywą do 2024 r.

jeziora Skotawsko poziom sandrów leży poniżej 100 m n.p.m. Niewielkie sandry występują w okolicy wsi Gogolewo na poziomie 80,0 – 90,0 m n.p.m.

- c) doliny odpływu wód fluwioglacjalnych – stanowią je rynny polodowcowe oraz doliny, które są formami powstałymi w efekcie erozyjnej działalności wód roztopowych. Na terenie gminy występują rynny polodowcowe: największa - rynna jeziora Jasień, następnie rynna jeziora Skotawsko przechodząca ku północy w tzw. rynnę Nożyńską a następnie ku północnemu-zachodowi w dolinę marginalną Skotawy.

Układ jezior rynnowych oraz sieć rzeczna ma układ zbliżony do promienistego, odzwierciedlający układ rozcięć kopułowatej budowy terenu. Rynny jezior rynnowych na Pojezierzu Kaszubskim osiągają przeciętnie głębokość 20–40 m i szerokość od 200 do 1500 m (średnio około 600 m). Długość pojedynczych rynien waha się od 1 do 24 km. Nachylenie stoków sięga miejscami do 40°.¹³

Rzeźba powierzchni gminy jest bardzo zróżnicowana. Deniwelacje sięgają 30 m i więcej. Pod względem hipsometrycznym obszar gminy Czarna Dąbrówka jest nachylony z południowego-wschodu (od 200 m n.p.m. wysokości w okolicy wsi Mydlita) na północ i północny- zachód.

Ryc. 3: Budowa geologiczna rejonu obszaru projektu mpzp

Materiał źródłowy: opracowanie na podstawie WMS w wersji hipsometrycznej o dynamicznej skali barw, geoportal.gov.pl.

Obszar projektu mpzp znajduje się w obrębie wysoczyzny morenowej. Z uwagi na zagospodarowanie terenu został on w znacznej części zniwelowany. Obszar położony jest na wysokości ok. 160 m n.p.m. (wysokość bezwzględna). Nachylenie obszaru projektu mpzp w kierunku południowym.

3.1.10 POKRYWA GLEBOWA

Obszar powiatu bytowskiego pokryty jest plejstoceńskimi osadami lodowcowymi i wodnolodowcowymi, takimi jak piaski, gliny i ropy, oraz osadami holoceniowymi. Geologiczne zróżnicowanie tych osadów wpłynęło na słabe wysycenie zasadami, a także na niewielką ilość przyswajalnych przez rośliny składników pokarmowych.

¹³ Moniak J. (red.), 1974, *Studium geograficzno-przyrodnicze i ekonomiczne województwa gdańskiego*, Gdańskie Towarzystwo Naukowe, Gdańsk.

Największy udział w pozycji gruntów ornych na terenie gminy przypada na gleby klasy V-tej. Większość gleb tego kompleksu to gleby brunatne wyługowane i brunatne kwaśne oraz niekiedy pseudobielicowe. Występują one we wszystkich wsiach na terenie gminy, największe tereny zajmują w okolicach wsi: Kozy, Jerzkowice, Kleszczyniec, Rokity. Gleby VI kompleksu żytńio-łubinowego utworzone są z gleb brunatnych wyługowanych i kwaśnych, pseudobielic. Największe powierzchnie tych gleb występują w okolicach wsi: Kleszczyniec, Mydlita, Rokity. W granicach projektu mpzp występują gleby należące do IV-VI klasy bonitacyjnej.

W obrębie gminy Czarna Dąbrówka gleby należą do I (bardzo podatne), II (podatne) i III (średnio podatne) kategorii podatności na suszę.¹⁴

Dużym problemem w zakresie gleb na terenie gminy Czarna Dąbrówka jest zanieczyszczenie pochodzące z działalności rolniczej oraz występowanie gleb o słabej klasie bonitacyjnej. Mimo tego w gminie 34% gleb to użytki rolne. Aby stale rozwijać produkcję rolną i przy tym nie pogarszać stanu środowiska przyrodniczego należy prowadzić gospodarstwa rolne zgodnie z dobrymi praktykami rolniczymi i uświadamiać rolników w zakresie stosowania nawozów oraz ochrony roślin. Ważnym aspektem jest również promocja rolnictwa ekologicznego.

W granicach obszaru projektu mpzp przeważają gleby niskich klas bonitacyjnych. Nie występuje potrzeba dodatkowej ochrony zasobów glebowych.

3.1.11 BIOSFERA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

Obszar projektu mpzp jest w większości przekształcony antropogenicznie. Na obszarze szatę roślinną stanowi:

- roślinność segetalna związana z ternami pól uprawnych,
- płaty zadrzewień (o charakterze semileśnym – z dużym udziałem buka, sosny i dębu),
- zadrzewienia śródpolne,
- zieleń ozdobna w obrębie zabudowy mieszkaniowej,
- pojedynczych okazów drzew rozproszonych po obszarze i wkomponowanych w zabudowę,
- roślinność ruderalna towarzysząca niektórym fragmentom zabudowy.

Bezpośrednie sąsiedztwo obszaru również stanowią zagospodarowane działki, na których dominuje roślinność użytkowa. Bardziej urozmaiconą szatę roślinną reprezentuje sąsiedztwo obszaru projektu mpzp - w kierunku południowym wzdłuż potoku Maleniec znajduje się kompleks leśny sosnowy o funkcji ochronnej wód, natomiast w bezpośrednim sąsiedztwie jeziora Kopieniec znajdują się zbiorowiska roślinności hydrogenicznej.

Fauna obszaru jest zsynantropizowana i obejmuje typowe gatunki towarzyszące miejskiej zabudowie (jak ptactwo pospolite, gryzonie).

Obszar projektu mpzp nie jest w pełni zagospodarowany, jednak głównie rolnicze wykorzystanie terenu powoduje jego stosunkowo ubogi charakter pod względem florystycznym i faunistycznym. Większym stopniem zróżnicowania gatunkowego charakteryzuje się zadrzewienie we wschodniej części obszaru projektu mpzp, który stanowi część większego płata zadrzewień o charakterze semileśnym.

W sąsiedztwie obszaru występują zarówno kompleksy leśne, jak i duże zbiorniki wodne, które stanowią wartościowe siedliska roślin i zwierząt. Ponadto położenie w obrębie regionalnego korytarza ekologicznego Doliny Łupawy z lasami Doliny Słupi świadczy o wyjątkowo cennym położeniu na tle tras migracyjnych gatunków. Sam jednak sposób użytkowania obszaru projektu mpzp ogranicza możliwość przemieszczania się gatunków z sąsiednich terenów.

¹⁴ Na podstawie danych o zagrożeniu suszą na poziomie gminy (dane na rok 2021), Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy, <https://susza.iung.pulawy.pl>.

3.2 STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I JEGO PRZEKSZTAŁCENIA

3.2.1 POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Na terenie gminy Czarna Dąbrówka wykonano inwentaryzację emisji dwutlenku węgla (CO₂), na potrzeby aktualizacji dokumentu pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Czarna Dąbrówka”¹⁵. Inwentaryzację emisji CO₂ przeprowadzono dla roku 2013. Zgodnie z wynikami inwentaryzacji najistotniejsze znaczenie mają trzy sektory: transport, budynki mieszkalne oraz rolnictwo, w mniejszym stopniu na emisję wpływają sektory: handel i usługi oraz budynki użyteczności publicznej. Znaczenie pozostałych sektorów w emisji CO₂ jest marginalne.

Udział poszczególnych sektorów w emisji CO₂ na terenie gminy:

- budynki użyteczności publicznej - 0,72% udziału całkowitej emisji,
- budynki niemieszkalne - 20,97% udziału całkowitej emisji,
- budynki mieszkalne - 58,30% udziału całkowitej emisji,
- transport - 19,95% udziału całkowitej emisji.

Badania jakościowe powietrza atmosferycznego wykonywane są na poziomie regionalnym. Dla województwa pomorskiego badania odbywają się w odniesieniu do dwóch stref¹⁶: Aglomeracji Trójmiejskiej (PL 2201) oraz strefy pomorskiej (PL 2202), w której znajduje się Gmina Czarna Dąbrówka i obszar projektu mpzp.

Ocenie jakości powietrza w strefach służą wyniki pomiarów ze stacji automatycznych i manualnych – punkty monitoringowe zlokalizowane są poza granicami Gminy Czarna Dąbrówka. Wyniki badań jakości powietrza w strefie pomorskiej (PL 2202) przedstawiają się następująco:

Tab. 2: Jakość powietrza atmosferycznego w strefie pomorskiej (PL 2202) w 2020 roku

KRYTERIA USTALONE POD KĄTEM OCHRONY ZDROWIA LUDZI														
NAZWA STREFY	SYMBOL KLASY WYNIKOWEJ DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ DLA OBSZARU CAŁEJ STREFY													
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM ₁₀	PM _{2,5} ¹⁾	PM _{2,5} ²⁾	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃ ²⁾	O ₃ ³⁾
STREFA POMORSKA	A	A	A	A	A	A1	A1	A	A	A	A	C	A	D2
KRYTERIA USTALONE POD KĄTEM OCHRONY ROŚLIN														
NAZWA STREFY	SYMBOL KLASY WYNIKOWEJ DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ DLA OBSZARU CAŁEJ STREFY				O ₃ (AOT4) poziom docelowy		O ₃ (AOT4) poziom celu długoterminowego							
	SO ₂	NO _x												
STREFA POMORSKA	A	A			A		D2							
<p>Objaśnienia:</p> <p>¹⁾ - wg poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji</p> <p>²⁾ - wg poziomu docelowego</p> <p>³⁾ - wg poziomu celu długoterminowego</p> <p>A – stężenia zanieczyszczeń nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych</p> <p>C – stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziom dopuszczalny powiększone o margines tolerancji w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziom dopuszczalny i poziom docelowy</p> <p>C2 – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom docelowy</p> <p>D2 – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego</p> <p>Podstawą klasyfikacji stref pod kątem jakości powietrza są wartości poziomów substancji w powietrzu: 1) dopuszczalnego, 2) dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji, 3) docelowego i 4) celu długoterminowego, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2019 poz. 1931). Według definicji ustawowej – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2020 r., poz. 1219 z późn. zm.):</p> <p>- poziom dopuszczalny – jest to poziom substancji, który ma być osiągnięty w określonym terminie i który po tym terminie nie powinien być przekraczany; poziom dopuszczalny jest standardem jakości powietrza,</p> <p>- poziom docelowy – jest to poziom substancji, który ma być osiągnięty w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych; poziom ten ustala się w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego wpływu danej substancji na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość,</p> <p>- poziom celu długoterminowego – jest to poziom substancji, poniżej którego, zgodnie ze stanem współczesnej wiedzy, bezpośredni szkodliwy wpływ na zdrowie ludzi lub środowisko jako całość jest mało prawdopodobny; poziom ten ma być osiągnięty w długim okresie czasu, z wyjątkiem sytuacji, gdy nie może być osiągnięty za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych;</p> <p>- margines tolerancji – wartość, o którą przekroczenie dopuszczalnego poziomu substancji w powietrzu nie powoduje obowiązku sporządzenia projektu uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza. Margines tolerancji oznacza procentowo określoną część poziomu dopuszczalnego, o którą poziom ten może zostać przekroczony, zgodnie z warunkami ustanowionymi w dyrektywie</p>														

Materiał źródłowy: *Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim. Raport za rok 2020, 2021*, WIOŚ w Gdańsku

¹⁵ Dokument przyjęty został uchwałą Nr XIX/186/2016 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 29 czerwca 2016 r.

¹⁶ Wyniki pomiarów regionalnych na terenie województwa pomorskiego są cyklicznie (rocznie lub okresowo, np. w okresie pięcioletnim) przeprowadzane i publikowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku.

Z powyższego wynika, że w strefie pomorskiej w 2020 roku odnotowano przekroczenia:

- poziomu docelowego dla B(a)P – w kontekście ochrony zdrowia,
- poziomu celu długoterminowego ozonu (O_3 , określonego współczynnikiem AOT4) – w kontekście ochrony roślin.

Przedstawione wyniki odnoszą się do całej strefy pomorskiej, mają wymiar regionalny i nie świadczą bezpośredniego o jakości powietrza w Gminie Czarna Dąbrówka (brak w jej granicach punktów monitoringowych). Nie oznacza to jednak, że na terenie gminy nie występują obszary potencjalnych, okresowych przekroczeń standardów jakości powietrza atmosferycznego. Najbardziej narażone na zanieczyszczenia są tereny skoncentrowanej, zwartej zabudowy, o niskim stopniu przewietrzania.

W warunkach gminy Czarna Dąbrówka i obszaru projektu mpzp do głównych, potencjalnych źródeł zanieczyszczeń powietrza można zaliczyć:

- źródła naturalne, związane z procesami i zagrożeniami przyrodniczymi jak np. pożary lasów, bagnami wydzielającymi m.in. metan, glebami i skałami ulegającymi erozji, tereny zielone wydzielające pyłki roślinne,
- źródła antropogeniczne związane z działalnością człowieka, tzn.:
 - zanieczyszczenia komunikacyjne (emisja liniowa wzdłuż ciągów komunikacji samochodowej przebiegających przez teren gminy);
 - emisje pyłów związane z eksploatacją kruszywa naturalnego;
 - emitory obiektów przemysłowych i rzemiosła uciążliwego;
 - emisja niezorganizowana pyłu z terenów pozbawionych roślinności i z terenów o utwardzonej nawierzchni, głównie komunikacyjnych, placów budów oraz dawnych wyrobisk surowców mineralnych;
 - emisje niezorganizowane pochodzące z ferm hodowlanych, głównie w zakresie odorów oraz tlenków azotu;
 - emisje punktowe z obiektów intensywnego ogrodnictwa (szklarnie, tunele foliowe).

3.2.2 WODY POWIERZCHNIOWE I WODY PODZIEMNE

Na obszarze projektu mpzp nie występują naturalne wody powierzchniowe. Obszar projektu mpzp zlokalizowany jest w obrębie JCWP Maleniec (kod PLRW200017472649), która według oceny stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.) nie można dokonać oceny stanu/potencjału ekologicznego (brak badań biologicznych w JCWP).¹⁷

Badania i ocena stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych wykonywana jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wykonawcą badań oraz oceny stanu wód w zakresie elementów fizykochemicznych oraz ilościowych jest Państwowa Służba Hydrogeologiczna (PSH), której zadania realizowane są przez Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB). Obszar projektu mpzp zlokalizowany jest w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych JCWPd nr 11 (kod PLGW200011), która oceniona została jako posiadająca stan doby pod względem ilościowym oraz jakościowym (ocena za 2016 r. i 2019 r.)¹⁸.

3.2.3 KLIMAT AKUSTYCZNY

Obowiązujące przepisy prawne określają, że źródłem informacji o hałasie w środowisku jest w przede wszystkim Państwowy Monitoring Środowiska (PMŚ). Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami hałasu L_{DWN} i L_N oraz z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu.

¹⁷ Dane na podstawie Karty charakterystyki JCWP, Hydroportal ISOK.

¹⁸ Na podstawie informacji Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w ramach Monitoringu Jakości Wód Podziemnych.

Badania pomiaru ruchu oraz sporządzanie map akustycznych dla dróg krajowych i wojewódzkich na terenie województwa pomorskiego prowadzone są przez GDDKiA oraz ZDW Gdańsk. Opracowanie mapy akustycznej wynika z zapisu art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, zgodnie z którym „Zarządzający drogą, linią kolejową lub lotniskiem zaliczonymi do obiektów, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach, sporządza co 5 lat mapę akustyczną terenu, na którym eksploatacja obiektu może powodować przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku” oraz aktów wykonawczych do tej ustawy, jak również z zapisów Dyrektywy Unii Europejskiej 2002/49/WE.

WIOŚ w Gdańsku prowadzi coroczne badania monitoringowe hałasu drogowego na terenie województwa. Na terenie gminy Czarna Dąbrówka, w tym obszarze projektu mpzp nie wykonywano pomiarów klimatu akustycznego w ramach Sieci Państwowego Monitoringu Środowiska. Na terenie gminy brak jest stałego punktu monitoringu emisji hałasu do środowiska, w związku z czym ocena zagrożenia środowiska w tym zakresie nie jest możliwa.

Na kształtowanie się klimatu akustycznego na obszarze projektu mpzp wpływ ma droga lokalna w zachodniej części. Jest to droga o niewielkim natężeniu ruchu, dlatego nie powoduje przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Warunki akustycznie obszaru projektu mpzp należy uznać za korzystne.

3.2.4 PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian w 2020 r. dokonywano jeszcze zgodnie z metodyką określoną w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007r. (Dz.U. 2007 r., Nr 221 poz. 1645), w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań pól elektromagnetycznych w środowisku. Na podstawie wymienionego rozporządzenia (art. 123 ust. 3) na terenie każdego województwa w odległości większej niż 100 m od urządzeń emitujących pole elektromagnetyczne, w miejscach dostępnych dla ludności, GIOŚ poprzez Centralne Laboratorium Badawcze (CLB) oddział w Gdańsku wykonał w 2020 r. pomiary w 45 punktach sieci pomiarowej, w skład której wchodzi 135 punktów na terenie danego województwa. Punkty te zostały tak zlokalizowane, aby umożliwić objęcie badaniami trzech typów obszarów, którymi są: centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys., pozostałe miasta oraz tereny wiejskie. W każdym z wymienionych typów obszarów wykonano po 15 pomiarów, w sumie 45 pomiarów w województwie. W tych samych lokalizacjach pomiary powtarzano co 3 lata.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku prowadzi pomiary monitoringowe pól elektromagnetycznych (PEM) w cyklu trzyletnim. W roku 2020 WIOŚ przeprowadził pomiary promieniowania elektromagnetycznego w 135 punktach na obszarze całego województwa. Jeden punkt zlokalizowany był na terenie gminy Czarna Dąbrówka. Wykonano pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w środowisku, w przedziale częstotliwości co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz. W punkcie pomiarowym w miejscowości Czarna Dąbrówka średnia wartość zmierzona wynosiła 0,49 V/m.

W granicach obszaru projektu mpzp nie ma źródeł niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego, w postaci linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia czy najwyższych napięć. Nie występują tu także maszty radiolokacyjne, radiowe czy telewizyjne, ani maszty telefonii komórkowej.

3.3 NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA, W TYM ZAGROŻENIE AWARIĄ PRZEMYSŁOWĄ

Na terenie gminy Czarna Dąbrówka, jak również całego powiatu bytowskiego nie odnotowano poważnych awarii oraz nie odnotowano zdarzeń o znamionach poważnej awarii.

W granicach obszaru projektu mpzp nie ma zlokalizowanych zakładów przemysłowych, w tym nie znajdują się tu zakłady zakwalifikowane jako potencjalni sprawcy poważnych awarii przemysłowych (zakłady o dużym ryzyku ZDR, zakładach o zwiększonym ryzyku ZZR, zakłady pozostałe PSPA)¹⁹. Na terenie gminy Czarna Dąbrówka zagrożenie wynikające z wystąpienia poważnej awarii przemysłowej jest małe ze względu na niewielki rozwój przemysłu wykorzystującego do produkcji niebezpieczne środki chemiczne.

Potencjalnym zagrożeniem na obszarze projektu mpzp jest transport substancji niebezpiecznych w ruchu drogowym (substancje ropopochodne, gazy płynne). Usytuowanie w obrębie projektu mpzp, ważnych szlaków komunikacyjnych, stanowi nie tylko potencjał rozwojowy, ale także zwiększa potencjalne możliwości wystąpienia zagrożeń związanych z transportem substancji niebezpiecznych.

3.4 POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Zważywszy na to, że obszar projektu mpzp jest przekształcony antropogenicznie i w niewielkiej części zabudowany, dalsze zmiany zachodzące w środowisku obejmować będą kontynuacje już występujących przekształceń i oddziaływań w zakresie m.in.: degradacji powierzchni ziemi, w tym pokrywy glebowej i niwelacji terenowych, zmian lokalnego obiegu wody, zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, czy zagrożeń hałasem i wibracjami.

Użytkowanie i zagospodarowanie terenu, pozostawione w niezmienionym kształcie, nie spowoduje dodatkowego wzrostu obciążenia antropogenicznego. Możliwe jest natomiast wystąpienie procesów dewaloryzujących przestrzeń niezabudowanych terenów znajdujących się w sąsiedztwie obszaru projektu mpzp (niekontrolowana presja urbanistyczna). W celu uniknięcia zaistnienia negatywnych zjawisk krajobrazowych i przestrzennych należy w przyszłych rozstrzygnięciach co do sposobu i możliwości zagospodarowaniu terenu uwzględnić walory architektoniczne wpisujące się w obecny krajobraz.

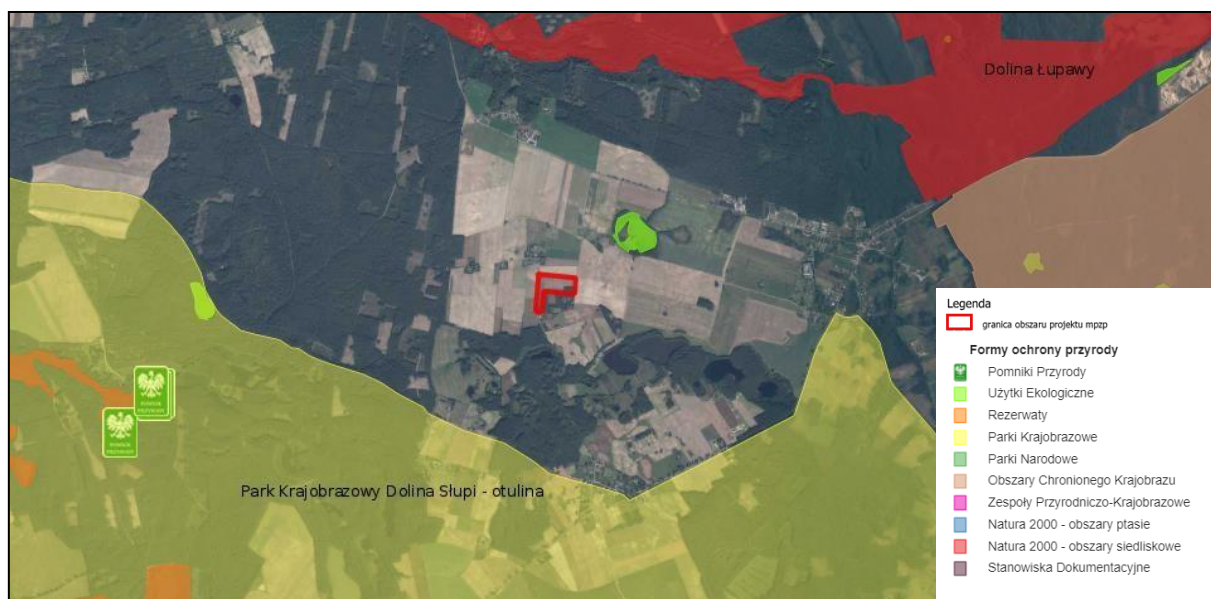
4 PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

4.1 ISTNIEJĄCE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Na terenie gminy Czarna Dąbrówka występują liczne formy ochrony przyrody w rozumieniu Ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r.:

- a) rezerваты przyrody: Jeziora Sitna, Gniazda Orła Bielika, Skotawskie Łąki;
- b) park krajobrazowy: Park Krajobrazowy Dolina Słupi wraz z otuliną;
- c) obszary Natura 2000: Obszar Natura 2000 Dolina Słupi (OSO), Obszar Natura 2000 Dolina Słupi (SOO), Obszar Natura 2000 Dolina Łupawy (SOO), Obszar Natura 2000 Jeziora Lobeliowe koło Soszycy (SOO);
- d) użytki ekologiczne - 17;
- e) pomniki przyrody – drzewa.

¹⁹ Zgodnie z rejestrem WIOŚ w Gdańsku

Ryc. 4: Położenie obszaru projektu mpzp na tle form ochrony przyrody
 Materiał źródłowy: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

Obszar projektu mpzp położony jest poza obszarowymi formami ochrony przyrody. Pozostałe wymienione formy ochrony przyrody nie obejmują obszaru projektu mpzp (nie licząc ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów, która obowiązuje na terenie całej Polski – na obszarze projektu mpzp nie stwierdzono występowania gatunków chronionych).

Jedną z form ochrony przyrody jest ścisła oraz częściowa ochrona gatunkowa, obejmująca okazy gatunków oraz siedliska i ostoje roślin, zwierząt i grzybów. Ochrona gatunkowa obowiązuje na terytorium całego kraju. Ma ona na celu zapewnienie przetrwania i zachowania we właściwym stanie gatunków roślin, grzybów i zwierząt wraz z ich siedliskami, a w konsekwencji także zachowanie różnorodności genetycznej i biologicznej. Ochroną gatunkową obejmowane są w szczególności gatunki rzadkie, zagrożone wyginięciem, cenne dla nauki, a także odgrywające istotną rolę w ekosystemach. Głównym celem działań ochronnych jest zachowanie tych gatunków na naturalnie zajmowanych stanowiskach. W celu zachowania i zabezpieczenia ostoi i stanowisk roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową lub ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową mogą być ustalane strefy ochrony.

Obszar projektu mpzp jest przekształcony antropogenicznie, dlatego występowanie gatunków chronionych w obrębie tych terenów jest mało prawdopodobne.

Względem gatunków objętych ochroną zastosowanie znajdują uwarunkowania określone w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody. Na tej podstawie sporządzane są stosowne rozporządzenia, określające m.in. listę gatunków objętych ochroną oraz szczegółowe zakazy względem nich wprowadzone. Obecnie obowiązują następujące rozporządzenia:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2014 poz. 1348),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409).

4.2 PLANOWANE LUB POSTULOWANE FORMY OCHRONY PRZYRODY

Biorąc pod uwagę ustalenia i wytyczne dokumentów planistycznych i strategicznych obowiązujących dla terenu objętego opracowaniem ekofizjograficznym, w tym m.in.:

- *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego,*
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czarna Dąbrówka,*
- *Planu ochrony Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”*
zapropozowano liczne obszary i obiekty do objęcia ochroną.

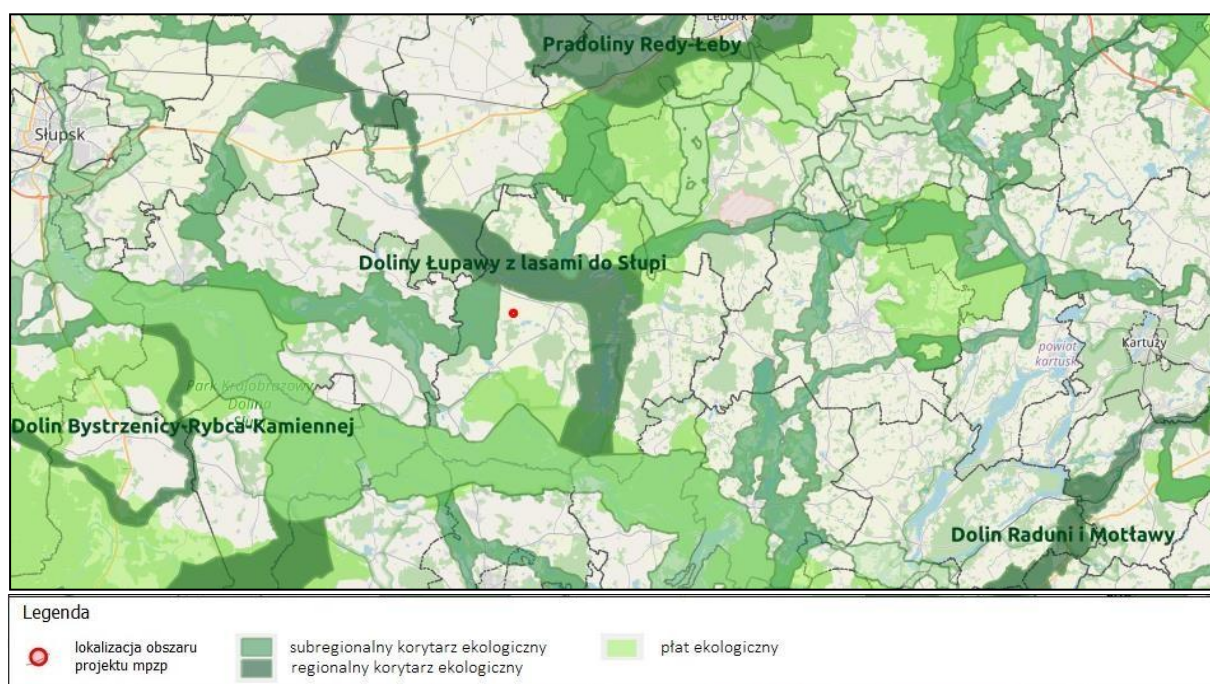
Obszar projektu mpzp znajduje się poza granicami proponowanych form ochrony przyrody. Ponadto, na podstawie przeprowadzonej wizji lokalnej stwierdza się, że w granicach obszaru projektu mpzp nie występują tereny lub obiekty odznaczające się szczególnymi walorami przyrodniczymi, które warto byłoby objąć formą ochrony przyrody, w postaci np. pomnika przyrody, użytku ekologicznego, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, czy stanowiska dokumentacyjnego.

4.3 POŁOŻENIE ANALIZOWANEGO OBSZARU NA TLE PONADLOKALNEGO SYSTEMU POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

Wzajemne powiązania elementów środowiska oraz powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem zapewnia głównie jego system przyrodniczy, rozumiany jako system płatów i korytarzy ekologicznych, występujących na danej powierzchni (matrycy).

Przez teren województwa pomorskiego, w tym przez teren gminy Czarna Dąbrówka, przebiegają korytarze ekologiczne. Charakteryzują się dużą różnorodnością gatunkową, krajobrazową i siedliskową. Są one także ważnymi ostojami dla gatunków rodzinnych i wędrownych, a zwłaszcza dla gatunków rzadkich i zagrożonych wyginięciem.

Delimitację korytarzy ekologicznych zawiera „Plan zagospodarowania województwa pomorskiego 2030” (2016), w którym wykorzystano „Koncepcję sieci ekologicznej województwa pomorskiego dla potrzeb planowania przestrzennego”. Według tej koncepcji obszar projektu mpzp znajduje się poza siecią korytarzy ekologicznych województwa.

Ryc. 5: Model korytarzy/płatów ekologicznych o ponadlokalnym i lokalnym charakterze w rejonie gminy Czarna Dąbrówka
Materiał źródłowy: Koncepcja sieci ekologicznej województwa pomorskiego dla potrzeb planowania przestrzennego

W związku z położeniem obszaru poza zasięgiem korytarzy ekologicznych, nie występują zalecenia w ograniczaniu lokalizacji obiektów przemysłu hodowlanego, intensywnych form zabudowy i zagospodarowania oraz zapewnieniu wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Zagospodarowanie i zabudowę należy jednak kształtować w taki sposób, aby ułatwić cyrkulację powietrza i wody oraz umożliwić przemieszczanie się flory i fauny. W celu utrzymania i rozwoju powiązań ekologicznych należy zachować trwałość gruntów zadrzewionych oraz zachować zadrzewienia łąkowe.

Należy podkreślić, iż struktury przyrodnicze w granicach obszaru projektu mpzp pełnią funkcję wyłącznie krajobrazową. Posiadają one stosunkowo niewielkie znaczenie dla funkcjonowania systemu przyrodniczego Gminy oraz różnorodności biologicznej.

Wzajemne powiązania elementów środowiska oraz powiązania przyrodnicze obszaru z jego otoczeniem odbywają się głównie przy pomocy procesów przyrodniczych, omówionych w dalszej części (procesów meteorologicznych, hydrologicznych oraz związanych z sukcesją ekologiczną).

4.4 POTENCJALNE ZAGROŻENIA PRZYRODNICZE

Spośród zagrożeń przyrodniczych możliwe jest wystąpienie silnych wiatrów i huraganów, nawałnic i gradobii. Potencjalnie obszar projektu mpzp, jak i inne tereny w klimacie umiarkowanym narażone są na występowanie klęsk żywiołowych, a tym samym na sytuacje o znamionach kryzysowych. Ryzyko wystąpienia klęsk żywiołowych jest niezależne od ustaleń projektu mpzp. Istotne natomiast jest lokalne zabezpieczenie terenu, w tym przede wszystkim zapewnienie dostępności odpowiednich służb ratowniczych (straży pożarnej, ratownictwa medycznego i chemicznego oraz innych służb).

W obrębie terenu objętego projektem mpzp nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu ustawy Prawo wodne.

Analizowany obszar odznacza się równinnym (płaskim) ukształtowaniem terenu. Powierzchnia obszaru jest zniwelowana i ustabilizowana przez istniejące zagospodarowanie. Na obszarze nie występują tereny kwalifikowane jako rejony predysponowane do występowania ruchów masowych.

5 PROGNOZOWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W TYM PROGNOZOWANE ODDZIAŁYWANIA ZNACZĄCE

Niniejszy rozdział zawiera ocenę ustaleń projektu mpzp, w odniesieniu do²⁰:

- poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego i kulturowego (z uwzględnieniem zależności między nimi) – roślin, zwierząt i różnorodności biologicznej, ludzi, wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza atmosferycznego, powierzchni i ukształtowania ziemi, krajobrazu, warunków klimatycznych, zasobów naturalnych, zabytków i dóbr materialnych,
- form ochrony przyrody, w tym celu i przedmiotu ochrony oraz integralności obszarów Natura 2000,
- kwalifikacji oddziaływań jako znaczące, oraz podziału oddziaływań na: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne.

²⁰godnie z wymogami Ustawy z dnia 03 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Informacje zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko (w tym ocena oddziaływania ustaleń projektu mpzp na środowisko przyrodnicze) zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu²¹.

5.1 ROŚLINNOŚĆ, ZWIERZĘTA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA

Obszar projektu mpzp jest użytkowany rolniczo, a w południowej części występuje niewielka zabudowa mieszkaniowa. Obecne użytkowanie terenu powoduje, że jest on stosunkowo ubogi pod względem florystycznym i faunistycznym. Obszar projektu mpzp położony jest poza zasięgiem korytarzy ekologicznych. Struktury przyrodnicze w granicach obszaru projektu mpzp pełnią funkcję wyłącznie krajobrazową.

W granicach obszaru projektu mpzp nie występują grunty leśne (Ls) oraz nie występują grunty zadrzewione i zakrzewione (Lz). Nie mają tu zatem zastosowania przepisy dotyczące ochrony zasobów leśnych przez zmianą sposobu użytkowania (tzn. wylesienia), zgodnie z Ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Na obszarze projektu mpzp we wschodniej części terenu występuje zadrzewienie (nieoznaczone jako Lz). Projekt mpzp zarówno w przypadku pojedynczych drzew, jak i występującego tu zadrzewienia zakłada ich maksymalne zachowanie. W związku z powyższym w granicach obszaru projektu mpzp nie ma terenów, które w sposób szczególny powinny służyć potrzebom środowiska i zachowania różnorodności biologicznej.

W konsekwencji realizacji ustaleń projektu mpzp na części jego obszaru nastąpi częściowo wprowadzenie terenów utwardzanych w postaci zabudowy o charakterze zagrodowym. Nastąpi usunięcie i wymiana istniejącej roślinności oraz usunięcie niektórych pojedynczych okazów drzew i zadrzewień. W przypadku potrzeby usunięcia drzew lub krzewów zastosowanie ma Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r. Ewentualna likwidacja pojedynczych okazów drzew nie wpłynie znacząco negatywnie na system przyrodniczy i nie obniży istotnie potencjału środowiska przyrodniczego obszaru. Postuluje się natomiast maksymalne zachowanie istniejącego drzewostanu.

Realizacja ustaleń projektu mpzp nie będzie w sposób istotny oddziaływać na faunę obszaru i całego regionu. W wyniku realizacji ustaleń projektu mpzp może nastąpić jedynie dalsze ograniczenie warunków swobodnego przemieszczania się drobnej zwierzyny (drobnych ssaków, gryzoni, pospolitych ptaków). Zagrożenie płoszenia zwierząt nie występuje na analizowanym terenie z racji obecnie prowadzonej gospodarki rolnej obszaru.

Realizacja ustaleń projektu mpzp nie będzie negatywnie oddziaływać na różnorodność biologiczną regionu. Co prawda likwidacji ulegnie część roślinności (zsynantropizowanej), ale jednocześnie zachowany zostanie udział terenów biologicznie czynnych i wprowadzone zostanie nowe zagospodarowanie zielenią.

Tab. 3: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na roślinność, zwierzęta i różnorodność biologiczną

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
Oddziaływanie na roślinność	√			√			√			√	√	

²¹Ibid.

Oddziaływanie na zwierzęta			√		√		√			√		
Oddziaływanie na różnorodność biologiczną			√	√			√			√	√	

Materiał źródłowy: opracowanie własne

5.2 FORMY OCHRONY PRZYRODY, W TYM OBSZARY NATURA 2000

Obszar projektu mpzp położony jest poza obszarowymi formami ochrony przyrody. Nie licząc ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów, która obowiązuje na terenie całej Polski – na obszarze projektu mpzp nie stwierdzono występowania gatunków chronionych.

Ze względu na rodzaj i wielkość przewidzianego zagospodarowania terenu – nie wystąpi oddziaływanie na formy ochrony przyrody, w tym na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Tab. 4: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na formy ochrony przyrody

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
Oddziaływanie formy ochrony przyrody	-	-	√	√	√	-	√	-	-	-	√	-

Materiał źródłowy: opracowanie własne

5.3 LUDZIE

W wyniku realizacji ustaleń projektu mpzp wystąpi pozytywny wpływ na warunki życia ludzi. Realizacja ustaleń projektu mpzp zapewni właściwe kształtowanie ładu przestrzennego i architektury. Ustalenia przewidziane w projekcie mpzp, dotyczące kształtowania zabudowy sprzyjać będą poprawie warunków krajobrazowych obszaru, a także bezpieczeństwu ludzi. Zgodnie z ustaleniami projektu mpzp:

- obowiązują dopuszczalne normy ochrony przed hałasem, dla poszczególnych terenów stosownie do przepisów prawa,
- przyjmuje się właściwe z punktu widzenia ochrony środowiska i życia ludzi, unormowania odnoszące się do obsługi komunikacyjnej, obsługi wodno-kanalizacyjnej, gospodarki odpadami oraz obsługi elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej obszaru oraz prawidłowe ustalenia w zakresie zaopatrzenia w ciepło i energię elektryczną.

Funkcjonowanie ustaleń projektu mpzp nie będzie w przyszłości powodem znaczącego nasilenia się oddziaływania akustycznego (hałasu). Wzmożone oddziaływanie akustyczne może mieć miejsce jedynie w czasie trwania prac remontowych lub innych budowlanych, co związane będzie z pracą sprzętu budowlanego. Oddziaływanie te będzie chwilowe i ustanie po zakończeniu prac. Na obszarze obowiązują normy określone przepisami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz. U. 2014 poz. 112).

Wystąpi pozytywne oddziaływanie na warunki estetyczne (krajobrazowe) – zapisy projektu mpzp przyczyniają się do uporządkowania przestrzeni, ustalając zasady ochrony i kształtowania ładu

przestrzennego oraz standardy architektoniczne. Oddziaływanie to w sposób pozytywny wpływać będzie na ludzi pod kątem odbioru otoczenia.

Niezależnie od ustaleń mpzp warunki i bezpieczeństwo życia ludzi narażone są na ewentualne wystąpienie zdarzeń losowych w postaci awarii lub naturalnych klęsk żywiołowych. Na terenie projektu mpzp nie występują naturalne zagrożenia przyrodnicze, takie jak zagrożenie ruchami masowymi ziemi, czy zagrożenie powodziowe. W odniesieniu do zjawisk klimatycznych może wystąpić zagrożenie wystąpienia silnych wiatrów i huraganów, nawałnic i gradobić, czy susz oraz innych sytuacji o znamionach kryzysowych. Ryzyko wystąpienia ww. zdarzeń losowych jest niezależne od ustaleń mpzp. Istotne natomiast jest lokalne zabezpieczenie terenu, w tym przede wszystkim zapewnienie dostępności odpowiednich służb ratowniczych (straży pożarnej, ratownictwa medycznego i chemicznego oraz innych służb).

Tab. 5: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na ludzi i warunki ich życia

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
Oddziaływanie na ludzi	√		√	√	√		√			√		√

Materiał źródłowy: opracowanie własne

5.4 WODY

Projekt mpzp nie wprowadza zmian dla ustaleń dotyczących sposobów zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych została docelowo ustalona przez konieczność odprowadzenia ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej. Ponadto ochronie wód przysłuży się przestrzeganie zapisów dotyczących odprowadzania wód opadowych do kanalizacji deszczowej oraz zakaz odprowadzania ścieków do gruntu. Są to najkorzystniejsze rozwiązania z punktu widzenia ochrony środowiska wodnego. Inwestycja nie narusza warunków hydrogeologicznych omawianego terenu jako również nie stwarza konfliktów dla użytkowników wód powierzchniowych, podziemnych i ich ujęć. Projektowane mpzp pozwoli na zabezpieczenie wód, w tym podziemnych przed zanieczyszczeniami i degradacją.

Funkcjonowanie mpzp nie spowoduje ryzyka dla osiągnięcia celów środowiskowych określonych dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) oraz Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd).

Tab. 6: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na wody

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
Oddziaływanie na wody powierzchniowe	√		√	√			√			√		
Oddziaływanie na wody podziemne	√		√	√			√			√		

Materiał źródłowy: opracowanie własne

5.5 ZASOBY NATURALNE

Na terenie mpzp zasoby glebowe są mało wartościowe – przeważają gleby niskich klas bonitacyjnych. Realizacja projektu mpzp spowoduje przekształcenie gleby w przypadku wprowadzenia zabudowy zagrodowej na części obszaru, jednak zakładana skala przekształceń nie będzie miała żadnego wpływu na zasoby glebowe gminy.

Na terenie mpzp nie ma zasobów leśnych. Realizacja ustaleń mpzp nie będzie miała żadnego wpływu na zasoby leśne gminy. W żaden sposób nie zmniejszą się walory leśnej przestrzeni produkcyjnej regionu.

Na terenie objętym mpzp nie występują złoża kopalin udokumentowanych, nie znajdują się tu także tereny i obszary górnicze. Ustalenia projektu mpzp w żaden sposób nie wpłyną na surowce mineralne znajdujące się poza granicami mpzp.

Planowane zagospodarowanie i realizacja ustaleń mpzp nie spowoduje negatywnego oddziaływania na zasoby wodne, w tym zasoby eksploatacyjne wód. Na obszarze projektu mpzp nie wstępują ujęcia wody podziemnej ani ujęcia wody powierzchniowej. Realizacja ustaleń projektu mpzp nie będzie miała wpływu na ujęcia wód zlokalizowane poza jego granicami, ani na strefy ochronne tych ujęć. Zagadnienie zasobów wodnych w tym wód powierzchniowych i podziemnych opisane zostało we wcześniejszym podrozdziale. Należy podkreślić, że w kontekście ochrony zasobów wodnych szczególnie istotne jest przestrzeganie ustaleń projektu mpzp dotyczącego włączenia zabudowy do systemu wodno-kanalizacyjnego.

Tab. 7: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na zasoby naturalne

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
Oddziaływanie na zasoby leśne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oddziaływanie na zasoby wodne			√	√							√	
Oddziaływanie na zasoby surowców	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Oddziaływanie na zasoby glebowe			√	√		√					√	

Materiał źródłowy: opracowanie własne

5.6 POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT

W projekcie mpzp dopuszczono rozwiązanie, które służyć będą ograniczaniu potencjalnych negatywnych oddziaływań na powietrze atmosferyczne i klimat. Przede wszystkim założono, że zaopatrzenie w energię ciepłą możliwe będzie z sieci ciepłowniczej. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, możliwe będzie zastosowanie indywidualnych urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych.

Do okresowego pylenia może dojść podczas prowadzenia zabiegów agrotechnicznych. Nie przewiduje się jednak przekroczenia dopuszczalnych norm zanieczyszczeń powietrza w rejonach planowanego zagospodarowania – nie przewiduje się znaczącego wzrostu emisji zanieczyszczeń do powietrza w wyniku funkcjonowania ustaleń projektu mpzp. W wyniku realizacji ustaleń projektu mpzp nie wystąpią zmiany w lokalnych warunkach klimatycznych.

Tab. 8: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na powietrze i klimat

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne			√		√		√		√	√	√	√
Oddziaływanie na klimat lokalny			√		√		√			√	√	
Oddziaływanie na klimat w skali globalnej			√		√		√			√	√	

Materiał źródłowy: opracowanie własne

5.7 POWIERZCHNIA ZIEMI

Projekt mpzp dopuszcza realizację zabudowy o charakterze zagrodowym, dlatego w konsekwencji realizacji ustaleń projektu mpzp w niewielkiej części jego obszaru nastąpi wprowadzenie terenów utwardzanych i zabudowanych. Nastąpią zatem nieznaczne przekształcenia wierzchnich warstw powierzchni ziemi, jednak ze względu na charakter ustaleń nie przewiduje się, aby były to przekształcenia znaczące.

Oddziaływania na powierzchnię ziemi i glebę zachodzić będzie na etapie i bezpośrednio w miejscu realizacji przedsięwzięć, w tym dotyczyć mogą także terenów sąsiednich – w sposób bezpośredni i krótkoterminowy lub chwilowy, szczególnie w okresie wzmożonych prac ziemnych (fundamentowanie, uzbrojenie techniczne terenu).

Na obszarze nie występują surowce mineralne i w związku z tym nie wystąpi eksploatacja złóż i związane z nią przekształcenia powierzchni ziemi.

Tab. 9: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na powierzchnię ziemi

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
Oddziaływanie na przypowierzchniową litosferę			√	√		√				√	√	
Oddziaływanie na ukształtowanie powierzchni ziemi			√	√		√				√	√	

Materiał źródłowy: opracowanie własne

5.8 KRAJOBRAZ

Obszar projektu mpzp położony jest poza obszarami ustanowionymi w celu ochrony walorów krajobrazowych – obszary chronionego krajobrazu, parki krajobrazowe. Omawiany teren zlokalizowany jest w obrębie typowego krajobrazu pojezierzy młodoglacjalnych. Charakteryzuje się krajobrazem kulturowym z otwartymi przestrzeniami pól uprawnych oraz płątów leśnych i zadrzewień skupionych głównie wzdłuż cieków wodnych i jezior.

Istotnym czynnikiem ochrony zasobów krajobrazowych, zwłaszcza w kontekście zagospodarowania przestrzennego, jest kształtowanie zabudowy zgodnej z zasadą szeroko pojętego ładu przestrzennego. Należy zatem uwzględnić wysokie walory krajobrazowe, dlatego wskazane jest utrzymanie wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej, ochronę istniejących okazów drzew oraz zadrzewień.

Zastosowanie się do powyższych zasad pozwoli na racjonalne wykorzystanie przestrzeni, przy jednoczesnej estetyzacji walorów krajobrazowych obszaru oraz wprowadzaniu ładu przestrzennego. Ustalenia projektu mpzp są prawidłowe w tym zakresie.

Ingerujące niekorzystnie w krajobraz będą jedynie procesy budowlane. Ucierpi na tym estetyka terenu, jednak będzie to oddziaływanie krótkoterminowe i chwilowe. Po zakończeniu fazy budowlanej, nowa zabudowa będzie się komponować z istniejącą zabudową otoczenia. Projektowane zagospodarowanie terenu pod względem funkcjonalnym i przestrzennym będzie uwzględniać wymagania ładu przestrzennego, urbanistyki i architektury, walory architektoniczne i krajobrazowe.

Tab. 10: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na krajobraz

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
Oddziaływanie na krajobraz w fazie budowlanej		√			√	√						√
Oddziaływanie na krajobraz w fazie funkcjonowania	√			√			√			√	√	

Materiał źródłowy: opracowanie własne

5.9 ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

Na obszarze projektu mpzp nie występują zabytki nieruchome, obiekty lub obszary wpisane do ewidencji lub do rejestru zabytków oraz relikty archeologiczne. W projekcie mpzp uwzględniono jednak zapisy, które umożliwią ochronę dóbr kultury w przypadku ich odkrycia, podczas prowadzenia prac ziemnych, zastosowanie będą miały przepisy dotyczące ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Realizacja ustaleń mpzp nie wpłynie na zabytki znajdujące się w gminie i regionie.

W wyniku realizacji ustaleń projektu mpzp nie nastąpi wzrost zasobności obszaru w dobra materialne, ze względu na już istniejące zagospodarowanie terenu.

Tab. 11: Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na zabytki i dobra materialne

	Pozytywne	Negatywne	Obojętne	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Stale	Chwilowe
Oddziaływanie na zabytki	√			√			√			√	√	
Oddziaływanie na dobra materialne			√	√			√			√	√	

Materiał źródłowy: opracowanie własne

6 WNIOSKI

6.1 STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM ORAZ IDENTYFIKACJA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ

W wyniku realizacji ustaleń projektu mpzp nie przewiduje się wystąpienia długotrwałych, znaczących i negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, zarówno w kontekście poszczególnych komponentów przyrody, jaki i współzależności pomiędzy nimi.

Niewielkie oddziaływanie na środowisko wystąpi w trakcie realizacji zagospodarowania, przewidzianego projektem mpzp, co będzie miało przejściowy charakter (krótkoterminowy i chwilowy) i dotyczyć będzie głównie:

- przekształceń wierzchnich warstw terenu (rozjeżdżanie terenu przy pracach pojazdów budowlanych, tymczasowe składowania materiałów budowlanych, wykopy, fundamentowanie itp.),
- emisji zanieczyszczeń spalinowych (praca sprzętu budowlanego), zanieczyszczeń pyłowych (pylenie gruntu),
- hałasu (praca sprzętu budowlanego, ruch pojazdów budowlanych),
- krajobrazu (czasowe zmiany estetyczne związane z budową zainwestowania),
- likwidacji istniejącej roślinności, głównie segetalnej, związanej z zabudowaniami już istniejącymi.

Oddziaływanie na środowisko wystąpi w fazie funkcjonowania zagospodarowania, przewidzianego w projekcie mpzp. Dotyczyć to będzie głównie zdecydowanie pozytywnych zmian w krajobrazie i ładzie przestrzennym (projektowane zagospodarowanie terenu pod względem funkcjonalnym i przestrzennym będzie uwzględniać wymagania ładu przestrzennego, urbanistyki i architektury, walory architektoniczne i krajobrazowe).

6.2 INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Ustalenia projektu mpzp nie będą oddziaływać transgranicznie. Sam obszar położony jest w północnej części kraju w oddaleniu od granic administracyjnych Polski, ponadto charakter ustaleń projektu mpzp ma wydźwięk jedynie lokalny.

6.3 ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Przyjęte w projekcie mpzp rozwiązania, dotyczące przyszłego zagospodarowania terenu są zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi i ekofizjograficznymi oraz zapisami „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarna Dąbrówka”.

Projekt mpzp uwzględnia uwarunkowania środowiska, w tym rozwiązania mające na celu ochronę zasobów środowiska przed wystąpieniem negatywnych oddziaływań, a także uwzględnia konieczność zapewnienia ładu przestrzennego. Ponadto, nie napotkano luk we współczesnej wiedzy w sposobie zapisów i rozstrzygnięć projektu mpzp. W związku z powyższym nie proponuje się rozwiązań alternatywnych w stosunku do zaproponowanych w projekcie mpzp.

6.4 ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

Dobór środków kompensujących powinien być proporcjonalny do wielkości i skali negatywnych oddziaływań. W wyniku realizacji postanowień projektu mpzp nie wystąpi oddziaływanie na formy ochrony przyrody, w tym cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność i spójność tych obszarów. Z uwagi na charakter działań proponowanych w projekcie mpzp oraz z racji braku ich znaczącego, negatywnego wpływu na obszary Natura 2000, nie zachodzi konieczność kompensacji przyrodniczej. Kompensację przyrodniczą należy stosować wówczas, gdy w wyniku realizacji inwestycji może nastąpić szkoda w środowisku, w sposób szczególny dotyczy to ewentualnych szkód wyrządzonych na obszarach chronionych Natura 2000, a takowe nie zaistnieją w wyniku realizacji projektu mpzp.

W projekcie mpzp zawarto ustalenia, które ograniczą lub zminimalizują skutki oddziaływania przewidzianego zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze. Projekt mpzp ustala zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu które przysłużą się ochronie zasobów przyrodniczych oraz ograniczą lub zminimalizują skutki oddziaływania przewidzianego zagospodarowania przestrzennego na środowisko. Projekt mpzp zawiera także właściwe rozstrzygnięcia dotyczące obsługi wodno-kanalizacyjnej, zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną, oraz obsługi komunikacyjnej i gospodarki odpadami terenów projektowanej zabudowy.

Niezależnie od wskazań zawartych w projekcie mpzp, w celu eliminacji lub ograniczenia ewentualnych negatywnych skutków realizacji ustaleń mpzp, pożądane byłoby m.in.:

- maksymalne zachowanie istniejącego drzewostanu
- zabezpieczenie gruntu i wód w rejonie działania inwestycji przed zanieczyszczeniami związanymi z pracą sprzętu zmechanizowanego;
- dla nowych obiektów wymagających zaopatrzenia w ciepło i energię stosowanie urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności i niskim stopniu emisji, w tym np. stosowanie odnawialnych źródeł energii (mikroinstalacji OZE) lub włączenie budynków do sieci ciepłowniczej.

6.5 PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Skutki ustaleń projektu mpzp mogą być monitorowane zarówno w fazie inwestycyjnej, jak i po zakończeniu budowy w związku z czym zaleca się powołanie specjalnego zespołu odpowiedzialnego za przeprowadzanie działań z zakresu monitoringu i ewaluacji realizacji założeń zawartych w projekcie mpzp.

W fazie inwestycyjnej wskazane są:

- kontrola sposobu zabezpieczenia wykopów budowlanych oraz placów budowlanych obsługujących inwestycje przed dostawaniem się zanieczyszczeń do gruntu i wód podziemnych,
- kontrola sposobu wywożenia i unieszkodliwiania odpadów,
- kontrola sposobu wykorzystania ewentualnych mas ziemnych, pochodzących z wykopów,
- nadzór sprawności technicznej sprzętu budowlanego, w kontekście ewentualnych zagrożeń awaryjną,

- kontrola poziomu emisji hałasu oraz zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza,
- kontrola zgodności podejmowanych działań z założeniami przewidzianymi w przyjętej dokumentacji projektowo-wykonawczej.

W fazie po zakończeniu budowy zamierzenia inwestycyjnego pożądane są:

- kontrola i ocena sposobu wykonania inwestycji, ze szczególnym uwzględnieniem spełnienia wymogów wynikających z ustaleń projektu mpzp oraz projektów budowlanych,
- kontrola stanu ładunku przestrzennego i stanu estetycznego terenów zainwestowanych,
- monitoring funkcjonowania systemu gospodarki odpadami oraz gospodarki wodno-ściekowej.

Częstotliwość przeprowadzania analiz skutków realizacji postanowień projektu mpzp powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej, określanych w studium i planach miejscowych.

SPIS LITERATURY I MATERIAŁÓW WYJŚCIOWYCH:

Akty prawne:

- 1) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U.2002 nr 155 poz. 1298)
- 2) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j.Dz.U.2014 poz. 112)
- 3) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U.2023 poz. 1724)
- 4) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U.2014 poz. 1348)
- 5) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U.2014 poz. 1408)
- 6) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U.2014 poz. 1409)
- 7) Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U.2023 poz. 2150)
- 8) Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U.2023 poz. 2409)
- 9) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U.2022 poz. 2556)
- 10) Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U.2023 poz. 1478)
- 11) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2023 poz. 1688)
- 12) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2023 poz. 1336)
- 13) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2023 poz. 1094 z późn. zm.)
- 14) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U.2023 poz. 2029 z późn. zm.)

Dokumenty i publikacje:

- 15) *Aktualizacja programu ochrony środowiska dla gminy Czarna Dąbrówka na lata 2014-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2021*
- 16) *Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce według stanu na 31. XII. 2020 r.* (2021, Państwowy Instytut Geologiczny)
- 17) *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030* (2011, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego)
- 18) *Opracowanie Ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego*; Pomorskie Biuro Planowania Regionalnego; Gdańsk – Słupsk, 2014
- 19) *Opracowanie ekofizjograficzne sporządzone na potrzeby projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarna Dąbrówka*; POŚ EKOZAPAS; Gdynia, listopad 2016 r.
- 20) *Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022* (przyjęty Uchwałą nr 321/XXX/16z dnia 29 grudnia 2016 r. Sejmiku Województwa Pomorskiego)
- 21) *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* (przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r.)
- 22) *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego 2030* (przyjęty uchwałą nr 894/XLII/14 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 lipca 2014 r.)
- 23) *Prognoza oddziaływania na środowisko studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Czarna Dąbrówka*, 2019 r.
- 24) *Aktualizacja programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu* (przyjęty Uchwałą Nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28.09.2020r.)
- 25) *Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025* (przyjęty uchwałą Nr 461/XLIII/18 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 lutego 2018 r.)
- 26) *Raport o stanie środowiska w województwie pomorskim w 2020 roku* (oraz za lata poprzednie), Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska; Gdańsk 2021 r.
- 27) *Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim. Raport za rok 2020, 2021*, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku
- 28) *Strategia rozwoju gminy Czarna Dąbrówka 2015 – 2022* (przyjęta uchwałą Nr V/ /2015. Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 31 sierpnia 2015r.)
- 29) *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030* (2012, Ministerstwo Środowiska)
- 30) *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarna Dąbrówka* (przyjęte uchwałą Nr XVIII/222/2020 Rady Gminy Czarna Dąbrówka z dnia 28 września 2020 r.)

Literatura naukowa i specjalistyczna:

- 31) Bartkowski T., 1986, *Zastosowanie geografii fizycznej*, wyd. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- 32) Bednarek R. (red.), 2012, *Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym*, wyd. PZLiTS, Poznań
- 33) Bergier T., Kronenberg J. (red.), *Zrównoważony rozwój – Zastosowania*, 2010, Wyd. Fundacja Sendzimira, Wrocław
- 34) Chmielewski T. J., 1988, *O Strefowo – pasmowo- węzłowej strukturze układów ponadekosystemowych*, Wiadomości Ekologiczne, t. XXXIV, z.2.
- 35) Cieszewska A., 1998, *Model płatów i korytarzy i jego zastosowanie*, Warszawa.
- 36) Cieszewska A. (red.), *Płaty i korytarze jako elementy struktury krajobrazu możliwości i ograniczenia koncepcji*, *Problemy Ekologii Krajobrazu* t. XIV, Wyd. SGGW, Warszawa, s.93-102.
- 37) Czarnecka H. (red.), *Atlas podziału hydrograficznego Polski*, wyd. IMGW, Warszawa
- 38) Kistowski M., Pchałek M. (red.), 2009, *Natura 2000 w planowaniu przestrzennym – rola korytarzy ekologicznych*, wyd. Ministerstwo Środowiska, Warszawa

- 39) Kleczkowski A.S. (red), 1990, *Atlas głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony*, wyd. AGH, Kraków
- 40) Kronenberg J., Bergier. T (red), 2010, *Wyzwania zrównoważonego rozwoju w Polsce*, wyd. Fundacja Sendzimira, Kraków
- 41) Kondracki J., 1998, *Geografia regionalna Polski*, wyd. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- 42) Liro A, Szacki J., 1993, *Korytarz ekologiczny: przegląd problematyki*, w: *Człowiek i Środowisko – Przyroda w planowaniu przestrzennym*, t.17, nr 4/93
- 43) Lorenc H. (red), 2005, *Atlas klimatu Polski*, wyd. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Warszawa
- 44) Matuszkiewicz J., 2008, *Regionalizacja geobotaniczna Polski*, wyd. IGiPZ PAN, Warszawa
- 45) Matuszkiewicz J., 2008, *Potencjalna roślinność naturalna Polski*, wyd. IGiPZ PAN, Warszawa
- 46) Pietrzak M., 1998, *Syntezy krajobrazowe – założenia, problemy, zastosowania*, Bogucki Wyd. Naukowe, Poznań
- 47) Racinkowski R., 1987, *Wprowadzenie do fizjografii osadnictwa*, wyd. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- 48) Richling A., 1992, *Kompleksowa geografia fizyczna* wyd. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- 49) Richling A., Solon J., 1998, *Ekologia Krajobrazu*, wyd. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- 50) Solon J. 2009, *Korytarze ekologiczne – podobieństwa i różnice w skali wewnątrzkrajobrazowej i ponadregionalnej* [w: Jędrzejowski W., Ławreszuk D., *Ochrona łączności ekologicznej w Polsce*, wyd. Zakład Badań Ssaków PAN, Białowieża]
- 51) Sołowiej D., 1992, *Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka*, wyd. UAM, Poznań
- 52) Szponar. A., 2003, *Fizjografia urbanistyczna*, wyd. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- 53) Tracz P., 2004, *Metody oceny odporności środowiska przyrodniczego na degradację z wykorzystaniem technik GIS* [w: Strzyż M. (red.), 2004, *Perspektywy rozwoju regionu w świetle badań krajobrazowych*, wyd. Problemy Ekologii Krajobrazu PAEK, Kielce, s. 277 – 285]
- 54) Tyszko-Chmielowiec P. (red), 2012, *Aleje – skarbnice przyrody. Praktyczny przewodnik ochrony drzew przydrożnych i ich mieszkańców*, wyd. Fundacja EkoRozwoju, Wrocław
- 55) Wiliżak T., 2011, *Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko – przewodnik po rozporządzeniu Rady Ministrów*, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Warszawa
- 56) Woś A., 1993, *Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości występowania różnych typów pogody*, wyd. UGiPZ PAN, Warszawa
- 57) Woś. A., 1999, *Klimat Polski*, wyd. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- 58) Zawadzki S., 2002, *Podstawy gleboznawstwa*, wyd. PWRiL, Warszawa

Witryny internetowe:

- 59) <https://czarnadabrowka.e-mapa.net/>
- 60) <https://wody.isok.gov.pl/>
- 61) <http://crfop.gdos.gov.pl/>
- 62) <http://www.gdos.gov.pl/>
- 63) <http://www.geoportal.gov.pl/>
- 64) <http://www.geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/>
- 65) <http://www.gios.gov.pl/>
- 66) <http://www.imgw.pl/klimat/>
- 67) <http://www.pgi.gov.pl>
- 68) <https://epsh.pgi.gov.pl/>
- 69) <http://wios.gdansk.pl>

ZAŁĄCZNIKI

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisana oświadczam, że posiadam wymagane wykształcenie i doświadczenie, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j.Dz.U. 2023 poz. 1094 z późn. zm.) do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Magdalena Andrzejczuk